БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 226 (17.210). • 3 октябрь 1978 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

◆ Ҳосил йиғим-теримида ҳал қилувчи кунлар келди. Ҳар дақиқадан унумли фойдаланиб, кун сайин кўпроқ пахта териш ва тайёрлашга эришайлик.

◆ Машиналар—терим суръатини кучайтиришнинг асосий омили. Барча терим агрегатлари икки сменада юқори унум билан ишлатилиши даркор.

◆ Теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг мусобақасини янада авж олдирайлик.

◆ Далада ишлаётганларга энг қулай маданий-маиший шароит яратиб берайлик!

МАШИНАЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА — ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети пахта териш ва уни давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида 1978 йил сентябрь ойининг учинчи ўн кунлигидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди;

— **Наманган областига** (область партия комитетининг секретари ўрток М. Камолов, область ижроия комитетининг раиси ўрток М. Обидшоев, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток М. Мадмусоев, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи ўрток А. Омонов, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти область ишлаб чиқариш бирлашмасининг раиси ўрток Ю. В. Тимофеичев, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток Н. Турғунов, область комсомол комитетининг секретари ўрток У. Иминов). Бу область пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 53,43 процент бажарган ва ўн кунликда пахта теримини 35,65 процент, шу жумладан машина теримини 37,85 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Бухоро областидан олиб берилади;

— **Андижон областига** (область партия комитетининг секретари ўрток И. Б. Усмонхўжаев, область ижроия комитетининг раиси ўрток Д. Ҳ. Ҳасанов, область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Х. К. Қодиров, «Заготхлопкопром» область бирлашмасининг бошлиғи ўрток З. Мамарасулов, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти область ишлаб чиқариш бирлашмасининг раиси ўрток М. Ўрунов, область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток Н. Абдулазизов, область комсомол комитетининг секретари ўрток И. Олимов). Бу область пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 50,44 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 33,72 процент, шу жумладан машина теримини 39,66 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Фарғона областидан олиб берилади;

— Тошкент областининг **Ғалаба районига** (район партия комитетининг секретари ўрток А. Б. Саидхўжаев, район ижроия комитетининг раиси ўрток В. Ф. Шек, район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток У. Я. Баҳодиров, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток П. В. Югай, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток В. Т. Куриленко, район комсомол комитетининг секретари ўрток Ш. Сманалиева). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 53,96 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 53,74 процент, шу жумладан машина терими 62,29 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Ромитан районидан олиб берилади;

— Андижон областининг **Бўз районига** (район партия комитетининг секретари ўрток М. Иминов, район ижроия комитетининг раиси ўрток А. Рустамов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток М. Аҳмадалиев, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток А. Жўраев, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток В. Г. Чеберяк, район комсомол комитетининг секретари ўрток А. Ҳамидова). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 49,21 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 44,67 процент, шу жумладан машина терими 62,93 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Шофиркон районидан олиб берилади;

— Андижон областининг **кўриқдаги Комсомолобод районига** (район партия комитетининг секретари ўрток Т. Т. Топволдиев, район ижроия комитетининг раиси ўрток Я. Мўминов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток С. Мамажонов, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток К. Исоқов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток Г. Маҳмудов, район комсомол комитетининг секретари ўрток Х. Акбаров). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 61,81 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 49,04 процент, шу жумладан машина терими 60,72 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Шеробод районидан олиб берилади;

— Сурхондарё областининг **Термиз районига** (район партия комитетининг секретари ўрток К. Бозоров, район ижроия комитетининг раиси ўрток Ш. К. Назарова, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўрток Х. Камолов, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси вазифасини ижро этувчи ўрток У. М. Сатторов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўрток К. Қорасоқолов, район комсомол комитетининг секретари ўрток Р. Эшбоев). Бу район пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш умумий ҳажмини 36,23 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 21,68 процент, шу жумладан машина терими 33,34 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Жарқўрғон районидан олиб берилади;

— Наманган область, **Уйчи районидаги «Гулистон» совхозига** (совхоз директори ўрток И. Исоқов, партия ташкилотининг секретари ўрток Ш. Тошбоев, ишчилар комитетининг раиси ўрток Ж. Жафаров, комсомол ташкилотининг секретари ўрток Х. Усмонов). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 78,13 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 64,33 процент, шу жумладан машина терими 102,54 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Чуст районидаги «Коммунизм» совхозидан олиб берилади;

— Жиззах область, **Дўстлик районининг кўриқда жойлашган «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозига** (совхоз директори ўрток А. Муликов, партия ташкилотининг секретари ўрток Н. Ф. Кучерявая, ишчилар комитетининг раиси ўрток З. Қаршиев, комсомол ташкилотининг секретари ўрток Н. Ф. Гиндемидов). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 110,31 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 110,31 процент, шу жумладан машина терими 179,25 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Нишон районидаги «ВЛКСМ XVIII съезди» совхозидан олиб берилади;

— Сурхондарё область **Ленин йўли районидаги Будённий номли совхозга** (совхоз директори ўрток Ҳ. Қиёмов, партия ташкилотининг секретари ўрток Х. Назаров, ишчилар комитетининг раиси ўрток П. Ашуров, комсомол ташкилотининг секретари ўрток Р. Курбонов). Бу совхоз пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш умумий ҳажмини 26,69 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 24,03 процент, шу жумладан машина терими 32,04 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Термиз районидаги «Таллимарон» совхозидан олиб берилади;

— Тошкент область, **Ғалаба районидаги «Победа» колхозига** (колхоз правлениесининг раиси ўрток Н. И. Пак, партия ташкилотининг секретари ўрток Т. Калтурсунов, комсомол ташкилотининг секретари ўрток Э. Қорабоев). Бу колхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 81,65 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 81,65 процент, шу жумладан машина терими 94,24 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозидан олиб берилади;

— Бухоро область, **Қизилтепа районидаги «Партия XXII съезди» колхозига** (колхоз правлениесининг раиси ўрток Г. Каримов, партия ташкилотининг секретари ўрток М. Азимова, комсомол ташкилотининг секретари ўрток И. Исамов). Бу колхоз пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш умумий ҳажмини 52,46 процент бажарган ва ўн кунликда пахта терими 31,17 процент, шу жумладан машина терими 59,32 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Янгиқўрғон районидаги «Москва» колхозидан олиб берилади.

Бухоро, Фарғона ва Тошкент областларида пахта тайёрлаш яхши суръатлар билан олиб борилаётганлиги қайд этиб ўтилди.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Ленин районидаги «Ўзбекистон» колхозининг азамат пахтакорлари минг гектардан зиёд ерда мўл ҳосил етиштиришди. Гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга аҳд қилган бу хўжаликда терим суръати тобора ошмоқда. Далаларда 12 та «зангори кема» унум билан ишлаб турибди. Суратда: хўжаликнинг илғор механизатори Султонбой Ҳайдаров. У мавсумда 300 тонна пахта териб беришга аҳд қилган. Ҳар куни ўз агрегати билан 10—11 тоннага етказиб «оқ олтин» теришга муваффақ бўлмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ПАХТА ШТАБИ
ТЕЛЕФОНЛАР 33-73-43 • 33-76-04

50 ЦЕНТНЕР УЧУН

УЛЬЯНОВ (Жамоатчи мухбиримиздан телефон орқали). Райондаги «III Интернационал» совхозининг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Байрам Жўрақулова етакчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари зафар қучдилар. Она-Ватан хирмонига 150 тонна «оқ олтин» тўкилди. Ана шу пахтанинг деярли ҳаммаси машиналар ёрдамида териб олинди. Бригада бошлиғининг ўзи эса тўрт қаторли машина билан 100 тонна пахта терди.

Бригада азаматлари ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш мажбуриятини олишди.

СУРЪАТГА СУРЪАТ ҚЎШИБ

ЯНГИЙЎЛ. «Партия XXI съезди» колхозининг пахтакорлари 670 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга пландаги 30 центнер ўрнига 40 центнердан «оқ олтин» сотиш мажбуриятини олишган. Ҳосилнинг асосий қисми машиналар билан териб олинади. Хўжалик механизаторлари ўз агрегатларини далага олиб чиқдилар ва машина теримини авж олдириб юбордилар.

Моҳир механик-ҳайдовчилардан Лола Мамедалиева, Йўлдивой Сиддиқовлар мавсумда 130-150 тоннадан «оқ олтин» териш ҳақида ваъда беришган. Улар ҳар куни бункердан 8-10 тоннадан пахта тўкиб, нормаларини 1,5-2 баравар бажаришяпти.

Райондаги Калинин номли колхозда ҳам терим кун сайин авж олмоқда. Хўжалик пахтакорлари 1115 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 30 центнер ўрнига 40 центнердан ҳосил олишга аҳд қилишган. Колхозда ҳар куни йиллик планнинг 3,5-4 процентн миқдорида пахта тайёрланмоқда.

Т. ЮСУПОВ.

ЧЎЛҚУВАРЛАР ҒАЛАБАСИ

ЧИРОҚЧИ (Жамоатчи мухбиримиздан телефон орқали). Райондаги ғаллачиликка ихтисослаштирилган Охунбобоев номли совхоз деҳқонлари бу йил баҳорда Чияли массивидан 430 гектар янги ер ўзлаштириб, чигит экkan эдилар. Чўлқуварлар фидокорона меҳнат қилиб, ана шу майдонда пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Улар ҳосил йиғим-теримига ҳам уюшқоқлик билан киришиб, қисқа муддатда 600 тонна пахта териб олдилар ва йиллик планни муваффақиятли адо этдилар.

Эришилган бу ғалабага Эшниёз Усмонов бошқарувчилик қилаётган бўлим ва Холмон Элмуродов, Ниёз Даминов, Норқизил Хуррамовлар бошлиқ бригадаларнинг пахтакорлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

Совхоз пахтакорлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлатга яна 400 тонна «оқ олтин» топширишга қарор қилдилар.

А. ТЎЛАНОВ.

5 700 000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 2 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	3,09	61,40	3,76	47,67
Наманган	3,50	56,93	3,91	45,51
Фарғона	2,74	56,09	2,87	35,79
Андижон	3,10	53,54	4,11	47,10
Сурхондарё	2,54	46,11	2,95	40,31
Қашқадарё	2,96	45,56	2,60	33,49
Тошкент	3,82	32,54	3,83	29,09
Жиззах	3,14	18,08	3,64	19,71
Самарқанд	2,56	16,80	2,63	11,44
Хоразм	1,91	13,54	1,12	4,27
Сирдарё	1,96	9,82	2,20	9,84
ҚҚАССР	0,98	7,51	0,28	0,94
Республика бўйича	2,73	37,40	2,89	27,83
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	1,84	42,43		
Наманган	2,18	39,07		
Сурхондарё	1,92	25,64		
Қашқадарё	1,70	18,24		
Республика бўйича	1,87	25,47		

САМАРҚАНД МЕҲМОНЛАРНИ КУТИБ ОЛМОҚДА

САМАРҚАНД, 2 октябрь. (ЎзТАГ). Қадимий шаҳар ўз меҳмонлари — 3 октябрь куни бу ерда очиладиган «Яқин ва Ўрта Шарқ халқларининг оғзаки анъанавий профессионал музикаси ва замонавийлик» деб номланган халқаро музикашунослик симпозиуми иштирокчиларини гуллар билан кутиб олди. Бу ерга Осиё, Африка, Европа мамлакатларининг кўпгина намояндалари, атоқли совет музикашунослари ва композиторлари келишди.

Анжуман доирасида Шарқ анъанавий музика концертлари ўтказилади. Бу концертларда чет эллик кўпгина ансамбллар, мамлакатимизнинг бадиий коллективлари қатнашади. Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестри, Самарқанд районининг маданият саройи қошидаги «Шашмақом» ансамбли ва республиканинг бошқа профессионал ҳамда ҳаваскорлик коллективлари ижросида ўзбек музикаси янграйди. Ана шу музика байрами иштирокчилари тасарруфига Самарқанднинг энг яхши заллари бериб қўйилган.

(ЎзТАГ).

РАҲБАР КАДРЛАР МАСКАНИ

2 октябрь куни Москвада СССР Халқ хўжалиги академиясини очишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Президиумда КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари, олимлар бор эди.

В. И. Долгих КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг топшириғига мувофиқ экономикани бошқариш соҳасида раҳбар кадрлар тайёрлайдиган мамлакатдаги етакчи марказ — СССР Халқ хўжалиги академиясининг очилиши муносабати билан бу ерда ҳозир бўлганларни самимий табриклаб, уларга КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг оқ йўл тилаб ҳамда меҳнатда ва ўқишда катта муваффақиятлар тилаб билдирган истакларини топширди.

Партия Марказий Комитети ва ҳукумат, деди нотиқ, хўжалик раҳбарлигини такомиллаштиришга доимо катта эътибор бермоқдалар. Ишлаб чиқаришга, меҳнат коллективларига, иқтисодий ва социал жараёнларга раҳбарлик қилиш ва уларни бошқариш—мураккаб фандир. Бу соҳада чуқур назарий билимларга, ташкилотчилик талантига ва амалий малакаларга эга бўлиш талаб қилинади.

Мамлакатда партия, совет ва хўжалик раҳбарларини тайёрлаш ҳамда қайта тайёрлашнинг мунтазам, кенг системаси вужудга келтирилган. Олий бўғиндаги раҳбар кадрларни пухтароқ тайёрлаш учун КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ янги типдаги ўқув юрти — СССР Халқ хўжалиги академияси ташкил қилинди. Академиянинг ташкил этилиши билан хўжалик раҳбарларини тайёрлаш соҳасидаги бутун иш янги, янада юқорироқ босқичга кўтарилади.

Академияда ўқиш тингловчиларда вазиятни чуқур ва объектив анализ қилиш қобилиятини ривожлантириши, қийинчиликларни, камчилик ва нуқсонларни бартараф этишда сабот-матонатни тарбиялаши муҳимдир. Бу соҳада ўрток Л. И. Брежневнинг «Тикланиш» деб аталган ажойиб китоби, Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига қилган сафари вақтида унинг берган тавсиялари ва йўл-йўриқлари кадрларга бебаҳо ёрдам беради.

Тингловчиларда раҳбарликнинг ленинча услубини тарбиялаш академия ректорати, партия ташкилоти, профессор-ўқитувчилар составининг ғоят муҳим вазифасидир. Социалистик формациямиз учун, деб кўрсатиб ўтган эди. Л. И. Брежнев, билимдонлик ва уддабуронликни чуқур партиявийлик билан, умумхалқ манфаатлари тўғрисидаги ғамхўрлик билан қўшиб олиб борадиган ишчан одамлар бизга жуда ҳам зарур.

В. И. Долгих Халқ хўжалиги академиясининг ташкил этилиши, унинг муваффақиятли фаолияти олий бўғин раҳбарларини тайёрлашни янада такомиллаштиришнинг, социалистик экономикани бошқариш назарияси ва практикасини ривожлантиришнинг муҳим омиллари бўлиб қолади, деб ишонч билдирди.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС).

АРАБ СОЦИАЛИСТИК УЙҒОНИШ ПАРТИЯСИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, СУРИЯ АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ Ҳ. АСАДНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Араб Социалистик уйғониш партиясининг Бош секретари, Сурия Араб Республикасининг Президенти Ҳафиз Асад КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан шу йил октябрь ойининг бошларида дўстона расмий визит билан Совет Иттифоқига келади.

ОЛИМЛАР ҲАМКОРЛИГИ

2 октябрь куни Тошкентда «Биоорганик химия ва молекуляр биологиянинг истиқболлари» мавзуидаги халқаро симпозиум иш мажлислари тугади. Ҳаёт фаолиятининг физикавий-химиявий асосларига бағишланган ана шу энг йирик илмий анжуманда йигирма мамлакатдан келган таниқли олимлар иштирок этдилар. Бу олимлар орасида Ленин мукофотининг лауреатлари академиклар Ю. А. Овчинников ва А. С. Спирин, академиклар М. Н. Колосов, П. Г. Костюк, О. С. Содиқов, С. Е. Северин, Н. М. Эмануэль, қўш Нобель мукофоти ва Ломоносов номидаги Олтин медаль лауреати профессор Л. Полинг (АҚШ), Нобель мукофотининг лауреатлари, Буюк Британиядан келган профессорлар А. Тодд ва Д. Ходчкин, Ф. Линен (ГФР) ва В. Прелог (Швейцария), бошқа таниқли совет ва чет эл тадқиқотчилари бор.

Тошкентда бўлиб ўтган мажлисларда ҳозирги замон физикавий-химиявий биологиянинг актуал проблемалари юзасидан ўнлаб докладлар тингланди, билимдаги ана шу соҳанинг энг муҳим жиҳатлари симпозиум программаси асосида ташкил этилган илмий мунозарада муҳокама қилинди.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик Ю. А. Овчинников ЎзТАГ мухбирининг илтимосига кўра симпозиум якунларини шарҳлаб, бундай деди:

— Олимлар ҳозирги учрашувининг мақсади тадқиқотларнинг асосий йўналишларини ва турли мамлакатларда физикавий-химиявий биологиянинг ҳозирги ютуқларини кенг кўламда кўриб чиқишдан, ана шу ёш фанни янада ривожлантириш имкониятларига баҳо беришдан иборат эди. Бу фан ғоят тез ривожланиб бормоқда.

Ҳаёт фаолиятининг асосий моддий манбалари структурасини — биополимерлар, жумладан, оқсиллар, нуклеин кислоталар, генлар катта участкаларининг структурасини ўрганишга доир ҳақиқатдан ҳам ажойиб асарлар симпозиумга тақдим этилди. Ҳозирги замон фани ютуқларига асосланган структурали системаларни ўрганишнинг янги қизиқарли методлари таклиф қилинди. Структурали системаларнинг ҳужайра ва организмдаги бевосита вазифаси билан, ҳаёт фаолияти жараёнларининг механизмини аниқлаш билан боғлиқ тарзда шу структурали системаларни тадқиқ қилиш симпозиум қатнашчиларининг диққат-эътиборини айниқса кўпроқ жалб этди.

Бу соҳада, аввало, генетик аппаратни ўрганиш, қишлоқ хўжалик экинларининг янги навларини ва чорва молларининг янги зотларини яратиш масалаларини таъкидлаб ўтиш керак. Генетик аппаратни билиш эса ирсиятни бошқариш масаласига медицинавий фойдаланиш нуқтаи назардан ёндашиш имконини беради. Симпозиум бундай йўналиш жуда тез ривожланиб бораётганлигини ва олимлар яқин йиллар ичида энг оддий организмларнинггина эмас, шу билан бирга мураккаб организмларнинг генетик аппаратига ҳам бир мақсадни кўзлаб таъсир ўтказа олишларини кўрсатди.

Чет эл ва совет тадқиқотчилари ҳужайранинг ҳаёт фаолиятини, унинг микроиқлимини, энергия билан таъминланишини белгилаб берадиган системалар—биологик мембраналарнинг яшаш масалаларига оид кўпгина ёрқин докладлар қилдилар. Бу соҳада Ўзбекистонда ҳам қизиқарли ишлар қилинди, жумладан, нерв импульсларини узатиш механизмини аниқлаш соҳасидаги ишлар бажарилди. Бу эса шу жараёнлардан медицина практикасида фойдаланиш мақсадида уларни бир мақсадни кўзлаб тартибга солиб туриш имконини беради. Республика олимлари жонли организмлар чиқариб турадиган заҳарларни ўрганиш, уларни медицинада, қишлоқ хўжалигида амалий жиҳатдан бир мақсадни кўзлаб қўлланиш имкониятларини аниқлаш соҳасида катта ишларни олиб бормоқдалар.

— Биз симпозиумни ўтказиш жойи қилиб Ўзбекистонни танлар эканмиз, деб таъкидлади Ю. А. Овчинников, — чет эллик меҳмонларимизга илғор иттифоқдош республикалардан бирини кўрсатиб беришни ҳам назарда тутдик. Бу ерда қишлоқ хўжалиги, пахтачилик тез ривожланмоқда. Шу билан бирга пахтачиликда эришилаётган ютуқларни кўп жиҳатдан олимларнинг муваффақиятлари белгилаб бермоқда. Ғўза вилтига қарши курашнинг таъсирчан воситаларини ва бир қанча бошқа бутун-бутун йўналишларни ишлаб чиқишда Ўзбекистонда физикавий-химиявий биология ғоят жадал ривожланмоқда. Симпозиум кўрсатганидек, анжуманни ўтказиш учун шу республиканинг танлаб олинганлиги жуда ҳам тўғридир. Республиканинг юксак маданияти, унинг ажойиб ҳозирги куни ва қадимий тарихи симпозиум қатнашчиларида зўр қизиқиш туғдирди, рус ва ўзбек халқларининг азалдан шуҳрат қозонган анъанавий меҳмондўстлиги эса симпозиумда дўстона, чинакам ижодий муҳитни вужудга келтиришга ёрдам берди, буни чет эллик ҳамкасбларимиз ҳам якдиллик билан таъкидламоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЁШЛАР СПОРТ БАЙРАМИ

Ёшликнинг улкан байрами — мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV спартакиадаси серқуёш Тошкентда йигирма беш кун мобайнида давом этди. Мусобақанинг ҳар бир куни қизғин кураш, қалин дўстларнинг учрашувлари билан ўтди.

Ниҳоят, финишга етиб келинди! 1 октябрь куни иттифоқдош республикаларнинг байроқлари ва очиқ китоб устидаги бешта ҳалқа-эмблема Ҳамза номли Давлат академик театрини безади. Бу ердаги тантанали йиғилишда спартакиада якунлари чиқарилди.

Бутуниттифоқ ташкилот комитетининг раиси, СССР маориф министрининг ўринбосари Ф. Е. Штикало, республика ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев йилнинг бу энг оммавий мусобақаларининг аҳамияти тўғрисида гапирдилар.

XV спартакиада ёш авлодни ҳар тарафлама тарбиялаш ишида муҳим босқич бўлиб қолди-ки, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати бу ҳақда ҳормай-толмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Спартакиаданинг барча босқичларида ўттиз миллиондан зиёдроқ ўғил-қиз болалар стартларга чиқишди. Финиш эса жисмоний тайёргарлик ва маҳорат ўсганлигини яна бир марта намойиш қилди.

Спартакиаданинг бош судьяси К. П. Жарков спортнинг 21 тури бўйича мусобақаларнинг натижаларини маълум қилди. Иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинграднинг коллективларига эришилган ғалаба учун, спорт кўрсаткичларининг ўсганлиги учун кубоклар ва ёрлиқлар топширилди.

Спорт ветеранлари ёш дўстларимиз ўқишда, меҳнатда, спортда янги юксакликларга эришишлари керак, деб наказ бердилар. Спартакиада ғолиблари — Ўзбекистоннинг Ангрен шаҳридан боксчи Илҳом Парпиев ва Россиянинг Владимир шаҳридан гимнаст Андрей Попов спартакиаданинг барча иштирокчилари номидан шонли анъаналар изидан боришга тайёр эканликларини изҳор этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов тантанали йиғилишда иштирок этди.

Ўзбекистон мактабларининг ўқувчилари 1981 йилда бўладиган Бутуниттифоқ XVI спартакиадасининг ташкилотчиларига XV спартакиадани нурафшон этган рамзий машъалани топширдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

Интернационал бурчга садоқат

САЯНО-ШУШЕНСКОЕ ГЭСИ ҚУРИЛИШИДА

Саяно-Шушенское ГЭСи қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Бутуниттифоқ аҳамиятига эга бу объект қурилишида ўзбекистонлик бинокор ва мутахассислар ҳам ғайрат билан меҳнат қилиб, интернационал бурчга садоқат намуналарини кўрсатаётирлар. Расмларда: 1. Александр Гугушкин (чапдан). У янгийўллик малакали ишчи. Бугунги кунда ГЭСнинг энг муҳим участкасида темир-бетон конструкциялар тайёрлашда фаол қатнашиб, смена топшириқларини орттириб бажармоқда. 2. Хоразмнинг Хонқа районидан бориб ишлаётган илғор қолипловчи Озод Бекжонов. 3. Электростанция комплексида барпо этилаётган кўприк.

Расмларни В. ШТИН чизган.

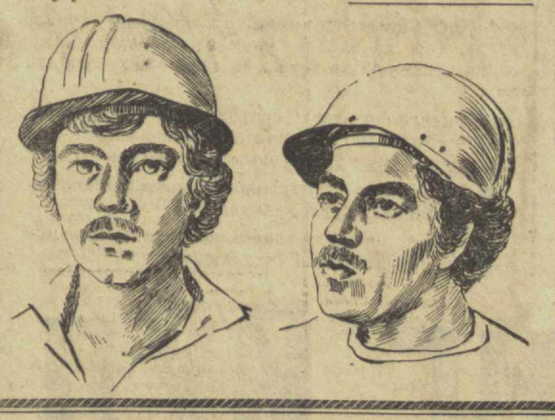

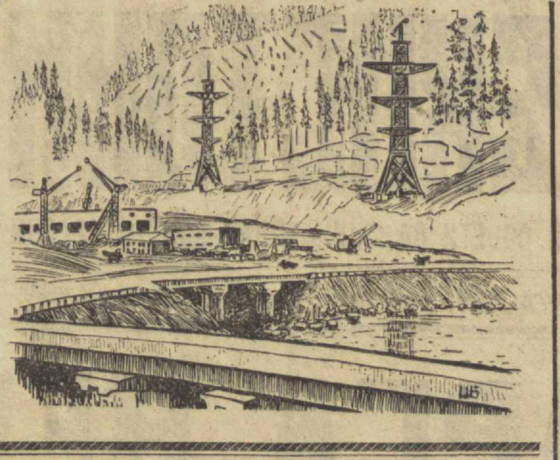

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

БЎРОНДАН КУЧЛИ

Чўлда куз нафаси кезиб юрибди. Ёз жазирамасига бардош берган ўт-ўланлар, ғўза барглари ҳам сарғайиб қолди. Бепоён далаларда қийғос очилган пахта бамисоли сутдек кўпириб ётибди. Бу ерлар — Сарсонқум массиви — Марказий Фарғонанинг минг йиллардан бери фақат қум бўронлари ҳоким бўлиб келган ерлари.

«Жигули» чапга бурилди.

— Азамат, мана шу ерда ботиб қолган эдингми, қумга?

— Ҳа, — жилмайди рулни бошқариб келаётган корачадан келган йигит.

Машина катта кўприк устидан бир чайқалиб, енгилгина ўтди-да, магистраль йўлдан ўқдай учиб кетди.

— Эрта-индин бригадамиз йигитлари, барча коммунистлар, комсомоллар расмий равишда йиғилишиб, очиқ партия мажлиси ўтказмоқчимиз. Қатнашиб берсангиз, Озодбек ака! — илтимос қилди Азамат ҳамроҳидан. — Йиғим-теримнинг бориши хусусида гаплашиб олмоқчимиз.

— Яхши, бораман, — ўйчанлик билан ваъда берди Озодбек ака. Унинг феъли асли шунақа. Сиз билан гаплашаверадию, бутунлай бошқа нарсалар тўғрисида ўйлаб ўтиради. Азамат совхоз парторгини яхши билади. У билан мана беш йилдан бери таниш. Ўша бўронли қум кечасидан бери...

Ўшанда шамол қуёш ботиш олдидан бошланган эди. «В. И. Ленин 100 йиллиги» совхозида ишлайдиган дўстини йўқлаш учун келаётган Азамат йўловчи машина кутиб узоқ туриб қолди. Баҳорнинг ўрталари эди. Қоп-қора, ваҳимали булутлар боши устида муаллақ осилиб турарди. Шамол тобора кучая бошлади. Кўринишидан эрталабгача тинмайдиган. Дўстини йўқлагани кетаётган собиқ солдат шинелини елкасига ташлаганича пиёда йўлга чиқди. Шамол увлар, ўрмонда оч қолган йиртқичдай наъра тортарди. Йигит юзини тескари бурганча кетаверди. Чўл бағрини бирдан қоронғилик босганида унинг юрагини ҳам ваҳима босди. Ниҳоят чарчаганлигини ҳис қилди-да, қалин, ҳурпайган чакалакнинг остига ёнбошлаганича шинелини устига ташлаб, кўзини юмди. Қандайдир юк машинаси узундан узоқ, худди ҳарбий тревогадагидек сигнал бериб, бойўғли кўзларини унга қаратганида йигит ҳийла мудраб қолган экан.

— Чиқинг машинага, оғайни, тезроқ чиқинг, — деган эди ўшанда кимдир ва яқин келиб иссиқ, ҳароратли кафтини унга узатар экан, қўшиб қўйган эди, — ўҳў, тегирмончининг ўзи бўлиб қолибсизку чангда!

— Асакалик Юсуфжон деган йигитни излаб юрувдим, — деди Азамат ўрнидан туриб.

— Қўйиб туринг ўша асакалик Юсуфжонни. Ҳозир ўзингизни ўйласангиз-чи, — койиди фуражкали киши.

Кейин билса, у совхоз парторги Озодбек Ўринбоев экан. Шу воқеадан кейин Озодбек ака унга «Бўрон боласи» деб ном қўйди. Азамат армиядан аввал қурилиш техникумини тамомлаган, бироқ пахтачиликдан ҳам озми-кўпми хабари бор экан. Парторг ёш йигитни чўлда қолдиришга, ўз кучини бу ерда, ўжар табиат билан яккама-якка курашда синаб кўришга ундади. Орадан икки йил ўтгач эса шу Озодбек аканинг ўзи ёш чўпқувар йигитни район партия комитетига бошлаб келди. Азамат Аҳмедов бу ерда доҳий Ленин сурати солинган қизил партия билетини олар экан, биринчи бўлиб уни Озодбек ака табриклади.

Ҳозир эса, мана, чўл катта юришга тайёрланаётган, йиғим-теримга ҳозирлик кўраётган кунларда улар район партия комитетида бўлиб ўтган йиғилишдан қайтаётган эдилар. Азамат бу йил гектаридан 40 центнердан пахта оламиз, деб дадил ваъда бериб юборди йиғилишда. Бундай дейиш осон эмасди, албатта. Кечагина том бўйи қум барханлари бўлган жойда бугун 40 центнердан ҳосил етиштириш ҳазилакам иш эмас. Бироқ Азаматга далда берган нарса унинг бригадасидаги мард йигитлар, ҳаммасининг бошини бир ерга қўшган ягона ўй, ягона мақсад эди.

Ўша қум бўронида қолиб кетган йили Азамат совхозда оддий ишчи бўлиб ишлади. Кези келганда тракторчилик қилди, кези келганда ғўзага сув қўйди. Кейинги йили эса совхоз комсомол-ёшлар бригадаси тузиб, унга бошлиқ бўлишни таклиф қилишди.

— Майли, — рози бўлди у, —фақат бир шартим бор. Бригадани фақат йигитлардан, юрагида ўти бор йигитлардан тузамиз. Сабабини очиқ-ойдин айтиб қўяй, — деди у жилмайиб, — яна мени хотин-қизларни камситяпти, деб ўйламанг. Сабаби энг оғир участкага борамиз, ўзимизни кўрсатамиз. Керак бўлса кечаю кундуз қолиб ишлаймиз.

Ўша йили Азамат бош бўлган зарбдор бригадада 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36,2 центнердан ҳосил кўтарилди. План 241 процент бажарилди. Азаматнинг номи газеталардан тушмай қолди. Бундан совхозда ҳамма хурсанд эди. Ҳамма, фақат Азаматдан ташқари. У эса негадир тунд.

Кўплар тушунолмасди: нима бўлди ўзи? Обрўнинг, довруқнинг кетидан қувиш шунча бўлар-да! Мана, иккинчи йилиёқ «Жигули» олди. Хом сут эмган банда ҳеч шукур қилмас экан-да!

Бунинг сабаби кейин ойдинлашди. Қирчиллама қишда совхоз маркази Мингчинор қишлоғига радиодан мухбир келиб қолди. Азаматни топиб, суҳбатлашди. Ёш бригадир лаппаклари тегирмон тошлари каби айланиб турган магнитофонга бир нималарни лоқайдгина гапириб берди. Ўша куниёқ идорага, директор ҳузурига кирди.

— Мирзажон ака, сиз билан очиқчасига гаплашиб олай деган эдим, — гап бошлади донги кетган бригадир.

— Марҳамат қулоғим сенда, — қизиқсинди Мирзажон ака.

— Кўпдан бери бир нарсани айтмоқчиман... Бизнинг бригадамиз йил девоми гўё замбарак билан чумчуқ отиб юрди. Энди эса қойил қилиб қўйдик, деб дўппини осмонга ирғитаётирмиз...

— Қанақа чумчуқ, қанақа замбарак, — тушунолмади директор, — илмоқсиз гапиравер. Аниқроқ қилиб айт!

— Мана аниқроғи, — тушунтира кетди Азамат, — ўтган йили биз ўттиз олтидан ошириб пахта олдик. Мақтовнинг тагида қолиб кетдик. Аммо қандай ерда ишладик, ҳисобга олдингизми? Қумлик бўлса ҳам ҳарқалай бир неча йиллардан бери ўзлаштирилиб, пахта етиштириб келинган участка. Бизнинг ютуққа дангасаликни касб қилмаган ҳар қандай бригада ҳам эришиши мумкин эди. Ахир биз...

— Ахир биз зарбдор бригадамизми, ё... демоқчисанда, шундайми?

— Худди шундай! — ҳарбийчасига жавоб берди бригадир. — Биз, йигитлар, бир нарсани ўйлаб қўйдик. Қуйи участкада 100 гектар ер ўзлаштириляпти. Билиб юрибманки, уни уч-тўртта бригадага бўлиб бермоқчисиз. Ҳаммасини бизга беринг, Мирзажон ака, ўзимизни бир синаб кўрайлик. Ҳар биримизда тоғни талқон қиладиган куч бор.

Директор ўйланиб қолди. Дарров жавоб берақолмади. Ернинг тақдиридан кўра бригаданинг тақдири учун кўпроқ жон куйдирарди у. Аҳил, бир жон, бир тан коллектив бўлиб қолишди бу ўн икки йигит. Биринчи ойлардаги оғирлик бригада йигитлари ўртасида парокандалик туғдирмасмикан? Бригада тарқаб кетмасмикан?

— Эртага йиғилиш бор, — деди директор, — таклифингни ўртага ташлаб кўрамиз.

Азамат туни бўйи мижжа қоқмади, ўйланиб чиқди. Нима бўларкин? «Ўпкангни босиб ол, йигит! Чучварани хом санаяпсан. Бу оғир юк, кўтараман деб белинг чиқиб қолмасин тағин» дейишса-я!

Эртасига мажлисда эса у туни билан бекор ташвишланганини, бу ерда кишиларнинг мардлик-матонати оддий бир ҳол эканлигига кўникиб қолган одамлар ишлаётганини билди.

— Азамат яхши ташаббус кўтарибди, — деди мажлисда одатдагидай лўнда қилиб совхоз бош агрономи озарбайжон йигит Холит Қаҳрамонов, — мен табриклайман!

Озодбек ака эса ўз фикрини шундай ифодалади:

— Азамат Аҳмедов ташкилотимизга ариза бериб қўйган. Партияга ўтмоқчи. Майли, мана шу оғир участкада бир кўрсатсин ўзини.

Сарсонқум. Исми жисмига монанд ер. Азаматлар бригадаси ана шу массивнинг энг оғир участкасида иш бошлади. Чигитни қайта-қайта экди. Кўриб, жонинг ачишади кишининг. Ниҳол нимжон фарзанддек энди кўзини очганида, қумлоқ, шўрхок ер бағрини энди ёриб чиққанида, қуёш нуридан энди баҳра олганида фалокатга дуч келади. Туни билан бўрон ўкиради. Эрталаб қарасангиз, ҳаммаёқ теп-текис, шип-шийдон. Гўё бу ерлар бир умр трактор изини кўрмагандай, бир умр эгат олинмагандай. Алам қилганидан бармоқларингизни мушт қилиб тугасиз. Кунда сизни масхара қилаётгандай безрайиб турган булутларни иложи бўлса юлиб олиб, парчалаб ташлагингиз келади.

Лекин инсон инсонлигини қилди. Ўша йили куз келиб, ғалвир сувдан кўтарилганида янги ўзлаштирилган ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олинганлиги аниқланди. Бу ғалаба эди.

Бу йил, зарбдор йилда ҳам Марказий Фарғонанинг янги ўзлаштирилаётган районларида пахта учун кураш катта бўлди. Қум бўронларидан сўнг қатқалоқ билан кураш, сув бошидаги уйқусиз кечалар, ташвишли тунлар орқада қолди... Далада фақат техникага зўр берилди. Ҳамма машаққатларнинг маҳсули сифатида «В. И. Ленин 100 йиллиги» совхозининг Азамат Аҳмедов бошлиқ «йигитлар бригадаси» далаларида ҳам мўл-кўл ҳосил етиштирилди. Ҳа, 40 центнердан албатта бўлади, — ўзиниўзи ишонтиради бригадир чексиз далаларга назар ташлаб, — деҳқон меҳрига тўйган ер ўз эгасини алдамайди.

Ҳа, Азамат ўзига, Набижон Исоқов, Иброҳим Иминов, Камолиддин Каримов, Муҳаммаджон Юнусов каби ўз сафдошларига, ўртоқларига ишонади. Улар билан ҳар қандай кўзланган мақсадга етса бўлади.

Қодиржон СОБИРОВ.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-31»:

КУЗАТИШЛАР ВА ЭКСПЕРИМЕНТЛАР

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 2 октябрь. (ТАСС). Космонавтлар Владимир Ковалёнок ва Александр Иванченков «Салют-6» — «Союз31» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичида режалаштирилган ишларни бажаришни давом эттирмоқдалар.

Экипаж бугун техникавий экспериментлар программаси асосида қўлда ва автомат тарзда мўлжал олдириш ҳамда стабилизациялаш режимларида станцияни бошқариш системасини текшириб кўрмоқдалар.

Кеча экипаж дам олди. Космонавтлар хоналарни йиғиштиришди, атроф-муҳитни ўрганиш юзасидан мутахассислар билан гаплашишди, дам олишди.

Экипажнинг докладларига ва ва телеметрик ахборот маълумотларига кўра «Салют-6» станцияси ва «Союз-31» кемасининг борт системалари нормал ишлаб турибди.

Владимир Ковалёнок билан Александр Иванченков ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

А. А. ГРОМИКО МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

БМТ Бош Ассамблеяси XXXIII сессиясидаги СССР делегациясининг бошлиғи — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 2 октябрь куни Нью-Йоркдан Москвага қайтиб келди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси В. В. Гришин ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми студент ёшларни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун Ҳ. Олимжон номли Қарши давлат педагогика институтининг кафедра мудири Шариф Отахоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика илмий-тадқиқот муассасаларида ва қишлоқ хўжалик органларида узоқ йил, самарали ишлаганлиги учун, шунингдек туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Г. С. Зайцев номли пахта селекцияси ва уруғчилиги Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими, биология фанлари доктори Акрам Дадабоевич Дадабоевни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Ажойиб аёлларимиз ҳақида ҳикоя қиламиз

БАҲРИ ОПА

«Мен бир қатор ўзбек аёллари билан учрашдим. Менда шундай таассурот пайдо бўлдики, ўз ақл ва талантига кўра бошқа мамлакатлардаги хотин-қизлар ўз ижтимоий мавқеида Ўзбекистондагидек чўққига эришган эмас», — деб ёзган эди канадалик ёзувчи Дайсон Картер. Чет эллик ёзувчининг ҳаяжон билан айтган бу сўзларини ўқиганимизда республикамизнинг ўнлаб атоқли хотин-қизлари қаторида Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмасига йигирма икки йил давомида раҳбарлик қилган иқтидорли ташкилотчи Баҳри Ғуломова ҳам беихтиёр кўз ўнгимизда гавдаланади.

Машҳур шоиримиз Ғафур Ғулом оиласида тарбияланган, унинг кенжа синглиси Баҳрихоннинг ёшлигидан ўқишга, китобга ҳаваси зўр эди. Бироқ, катта оилани тебратишда акасига ёрдам бериш учун у 14 ёшидан бошлаб ишлашга мажбур бўлди. Мамлакатимиз учун энг қийин давр — тиклаш йилларида Баҳрихон иш билан бирга билим олишни ҳам тўхтатмади. Аввал ўзи ўқиган мактабда ўқитувчилик қилди, сўнг, ўттизинчи йиллар бошида Тошкентдаги педагогика билим юртига ўқишга кирди. Билим юртини аъло баҳолар билан битиргандан сўнг Содиқ Йўлдошев исмли ўқимишли бир йигитга турмушга чиқди. Шу орада у Москвага, Шарқ халқлари Коммунистик университетига ўқишга юборилди. Билимга чанқоқ, тиришқоқ ўзбек қизи Москвада рус тилини ва марксизм-ленинизм асосларини қунт билан ўрганди.

Баҳрихон университетни битиргач, Ўзбекистон касаба союзлари ташкилотида инструктор, сўнгра бўлим мудири бўлиб ишлади. 1936 йили уни яна Москвага — бу сафар касаба союз ходимларининг олий мактабига ўқишга юборишди. 1939 йили коммунистик партия сафига қабул қилинди. 1941 йилдан бошлаб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида сектор мудири бўлиб ишлай бошлади. Марказкомда ишлаган вақтларида у йирик партия ходимларидан иш ўрганди, тарбия олди. Комсомол, касаба союз ва партия ишларида ўзини кўрсатиб, чиниққан, чуқур билимга эга Баҳрихон Ғуломова 1953 йилда республика Китоб савдоси бирлашмаси бошлиғи лавозимига тайинланди. Ўша йиллари унинг ташаббуси билан республикада янги-янги китоб магазинлари очилди, китоб пропагандаси иши жонланиб кетди. 2 минг нафардан ортиқ кишини бирлаштирган, 200 та китоб магазини ҳамда 294 китоб киоскасини ўз ичига олган республика Китоб савдоси бирлашмасида юзлаб ажойиб кадрлар — моҳир китоб тарғиботчилари етишиб чиқди.

Баҳри Ғуломова фақат китоб савдоси раҳбаригина эмас, зийрак тақризчи-танқидчи ва адабиётшунос ҳам эди. У билан ҳар сафар суҳбат қилганингизда яйраб кетардингиз. Опанинг дунёқараши кенг, билими чуқур, фаннинг ҳар соҳасидан хабари бор эди. Айниқса, унинг 30-йиллар ўзбек хотин-қизлари орасида олиб борилган оммавий-тарбиявий ишлар ҳақидаги ҳикояси жуда мароқли бўларди. Давр, кўтаринкилик, ўзбек аёлларининг билимга ташналиги, хотин-қизларни кўплаб ижтимоий меҳнатга жалб қилиш масалалари ҳақида опа жуда чуқур мулоҳазалар юритар, илғор аёллар ҳақида тўлақонли асарлар яратиш зарурлигини қайта-қайта таъкидлар, шунга даъват қиларди.

Бир куни Москвадан қайтган Баҳри опа одатдагидай аэропортдан тўғри ишхонасига келди. У ҳамиша шундай қиларди. Сафардан чарчаб келган ёки командировкани белгиланган муддатидан олдинроқ тугатиб қайтган бўлса-да, бари бир идорасига ўша куниёқ бир кириб ўтмаса, кўнгли жойига тушмасди. Баъзан шундай вақтлар бўлганки, бир кириб чиқаман, деб кечгача идорада қолиб кетарди. Уйига ҳам: «Мен келдим, болаларим, тинч-омон ўтирибсизларми?», — деб идорадан телефон қилишига ўғил-қизлари ҳам кўникиб қолишган эди. Ўшанда Баҳри опа зинадан чиқиб бораркан, рўпарасидан келаётган ёзувчи, таржимон Тўхтасин Жалоловга кўзи тушиб, жилмайди. Жойида тўхтаб, чуқур ҳурмат билан олимга қўл узатди. Икки зиёли, икки билим соҳиби, кўпни кўрган бу икки нуроний киши самимият билан саломлашиб, сўрашдилар.

— Эҳ, домлажон, ҳозиргина Москвадан келяпман, деди Баҳри опа. — Мана, домлажон, сизга шу китобни олиб келдим. Москвага борган кунимоқ олган эдим. Бир кечада ўқиб чиқдим. Жуда ёқди менга. Қаранг-а, рус адибаси бизнинг буюк Ибн Сино ҳақида китоб ёзибди. Шу китобни сиз ўзбекчага таржима қилинг. Сиз бу китобни ўрнига қўйиб таржима қила оласиз.

Баҳри опа олимнинг чеҳрасига: «Нима дейсиз?» — дегандай, умид билан, ҳурмат билан қаради. Олим эса китобнинг у ёқ бу ёғини томоша қилар, варақлар, ҳаёжонидан тили калимага келмасди. Баҳри опа гапни яна ўзи давом эттирди.

— Москвада шу китобни ўқиётганимда ҳамма ёзувчи ва таржимонларни бирмабир кўз олдимга келтирдим, охири сизга келганда тўхтаб қолдим, домлажон. Шундоқ таржима қилингки, одамлар ёстиғининг тагига қўйиб ётадиган китоб бўлсин...

Баҳри Ғуломованинг зўр ташкилотчилик қобилияти, хусусан, 1958 йилда Тошкентда бўлиб ўтган Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари биринчи конференцияси вақтида, сўнгра 1959 йили Москвада бўлиб ўтган Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадаси пайтларида айниқса яққол намоён бўлди.

Баҳри опа камтарин, меҳрибон, ўз ишини жон-дили билан севган ватанпарвар аёл эди. 1966 йилги Тошкент зилзиласи вақтида 2 миллион сўмлик китоб тупроқ остида қолиб кетганда, баъзилар: «Қолса қолар, акт тузиб қўйинг, одамдан ҳам азизми?» — дейишди. Шунда Баҳри Ғуломова: «Китоб — халқ мулки, бунга йўл қўйиб бўлмайди», — деб уларнинг ҳаммасини тупроқ остидан олдирди. Китоб савдоси борасидаги мардонавор меҳнати учун у Меҳнат Қизил Байроқ ордени, икки марта «Ҳурмат Белгиси» ордени, республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланди. 20 йил муттасил Тошкент шаҳар Совети депутатлигига сайланди. «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими», «Халқ маорифи аълочиси» деган юксак унвонларга сазовор бўлди.

Улкан маънавий бойлик — дурдона асарларни китобхонларга етказишда Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмасининг роли бениҳоя каттадир. Бирлашмада ишлаётган ходимларнинг 70 фоизини аёллар ташкил этади. Ана шу ажойиб хотин-қизларимиздан бири, республика китоб савдосининг билағони — Баҳри Ғуломованинг хотираси қалбимизда ҳамиша яшайди. Унинг ҳаёт йўли барчага ўрнак.

Р. АМИНОВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 1 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён, учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

БУХОРО ОБЛАСТИ		
Шофиркон	80,08	76,42
Ромитан	78,72	47,82
Ғиждувон	72,37	58,17
Пешку	70,20	53,63
Бухоро шаҳри	64,43	—
Қоракўл	61,53	55,26
Қизилтепа	61,09	50,49
Вобкент	59,53	61,15
Бухоро	53,36	18,49
Когон	52,14	43,74
Олот	49,82	18,01
Свердлов	46,73	31,28
Навоий	28,94	26,52
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Янгиқўрғон	63,74	25,15
Чуст	61,95	26,36
Тўрақўрғон	60,64	64,22
Наманган	59,36	46,59
Норин	56,77	56,40
Косонсой	55,02	43,02
Уйчи	53,90	39,51
Поп	51,16	43,63
Учқўрғон	44,96	42,59
Задарё	34,99	34,00
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Бувайда	62,29	40,56
Киров	62,20	42,39
Қува	60,53	37,36
Риштон	58,36	42,00
Ленинград	57,39	32,85
Ўзбекистон	53,60	50,31
Бағдод	53,17	30,10
Олтиариқ	50,90	40,21
Тошлоқ	50,26	13,80
Охунбобоев	47,53	18,19
Фрунзе	47,41	34,99
Фарғона	40,11	15,81
Қувасой шаҳри	29,10	7,43
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Ленин	69,15	50,16
Комсомолобод	61,81	75,29
Избоскан	58,79	54,70
Олтинкўл	57,94	37,86
Марҳамат	57,32	46,76
Хўжаобод	54,89	39,88
Андижон	51,87	34,67
Москва	49,40	54,89
Бўз	49,21	66,49
Балиқчи	43,14	39,43
Пахтаобод	40,32	20,97
Жалолқудуқ	38.97	25,39
Қўрғонтепа	36,79	32.44
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Сариосиё	54,81	47,34
Шўрчи	53,86	44.68
Шеробод	51,53	47,76
Денов	49,02	32,59
Қумқўрғон	43,45	39,92
Ленин йўли	41,04	50,58
Жарқўрғон	37,43	24,01
Термиз	33,73	11,51
Гагарин	21,49	23,54
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Муборак	61,58	51,01
Шаҳрисабз	56,74	48,56
Ульянов	51,14	47,63
Косон	47,69	41,02
Чироқчи	45,19	18,31
Ғузор	44,99	26,38
Яккабоғ	44,50	22,83
Китоб	40,37	14,96
Камаши	37,17	16,09
Қарши	35,43	15,33
Нишон	31,64	31,20
Усмон Юсупов	28,91	29,09
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Ғалаба	53,96	62,29
Янгийўл	36,07	22,62
Урта Чирчиқ	28,46	28,02
Бекобод	27,58	20,03
Бўка	27,47	25,48
Чиноз	22,89	11,49
Оққўрғон	20,96	14,29
Пискент	20,05	14,12
Коммунистик	13,56	13,39
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
Фориш	39,00	48,53
Жиззах	21,02	14,70
Дўстлик	17,91	21,63
Арнасой	17,86	21,16
Октябрь	13.68	15,73
Пахтакор	12.81	14,17
Мирзачўл	7,24	8,72
Зомин	2,46	3,16
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Хатирчи	18,44	12,00
Пахтачи	17,80	16,04
Каттақўрғон	17,40	7,60
Иштихон	17,11	13.73
Нарпай	13,08	8,22
Жомбой	13,05	7,84
Пайариқ	12,79	6,18
Пастдарғом	11,26	6,05
Оқдарё	8,26	2,63
Самарқанд	6,33	4,91
Булунғур	4,65	2,03
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Ҳазорасп	18.18	8,79
Хива	15,79	1,70
Янгиариқ	13,19	5,28
Боғот	12,35	4,34
Хонқа	12,12	5,10
Урганч	11,17	3,19
Қўшкўпир	10,93	1,02
Шовот	8,36	0,78
Гурлан	7,26	1,16
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Комсомол	18,77	20,35
Гулистон	11,34	10,50
Ворошилов	10,88	10,28
Ильич	9,74	12,07
Ховос	8,35	9,61
Боёвут	5,47	3,60
Сирдарё	4,18	2,09
Оқолтин	2,25	2,29
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Тўрткўл	19,08	0,87
Элликқалъа	18,03	5,55
Беруний	9,16	0,06
Хўжайли	5,71	0,15
Нукус	1,97	—
Амударё	1,91	0,03
Шуманай	1,89	—
Қўнғирот	1,62	—
Чимбой	1,52	—
Ленинобод	1,48	—
Тахтакўпир	1,15	—
Кегайли	1,01	0,01
Қораўзак	0,88	—

ЗАРБДОР ОБЪЕКТГА—ЗАРБДОР СУРЪАТ

Беш йиллик қурилишлари—«Совет Ўзбекистони» назоратида

Бундан беш йил муқаддам Наманган аврли газламалар комбинатида дастлабки маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилган эди. Эндиликда корхона қуввати ошди, ишчилар малакаси такомиллашди. Бу ердаги ғоят мураккаб ва ноёб машина-механизмларни малакали ишчилар, инженер-техниклар моҳирона бошқармоқдалар. Кейинги йилларда ишлаб чиқаришда механизация кенг қўлланилаётир. Хилма-хил товланувчи атлас, бекасам ва бошқа турдаги маҳсулотларни «ақлли» машиналар тўқиб чиқармоқда.

КПСС XXV съезди қарорларини изчил ҳаётга татбиқ қила бориш туфайли янги-янги қувватлар, линиялар, дастгоҳлар ишга туширилди. Шундай қилиб ишлаб чиқариш ҳажми икки ҳисса кўпайди. Маҳсулотнинг учдан икки қисми давлат Сифат белгиси билан тайёрлаб чиқарилмоқда. Ҳозир комбинат йилига 73-74 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилаётир. Буларнинг ҳаммаси партия ва ҳукуматимизнинг аҳолини кенг истеъмол моллари билан таъминлаш тўғрисида оталарча ғамхўрлигининг ифодасидир.

Ишлаб чиқариш ҳажмини бундан ҳам юқори кўтариш мумкинми? Қандай қилиб аҳолининг кенг истеъмол молларига бўлган талабини тўлароқ қондириш керак?

— Республика партия ва ҳукумати ана шуни ҳисобга олиб комбинатнинг иккинчи навбат қисмини шу беш йилликнинг охиригача қуриб битказиш вазифасини қўйди, — дейди комбинат директори Камолхон Эгамбердиев. —Бу иш амалга оширилгач, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми икки баравар ортади ёки 150 миллион сўмни ташкил қилади. Кадрлар етарли, ишчи кучлари бор. Фақат қурилишни тезлаштириш, уни зарбдор суръатда олиб бориш лозим...

Қурилишни олиб бориш 10-қурилиш трестининг 112-кўчма механизациялашган колоннасига юклатилган. Иш ҳажми катта: 12 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари уддаланиши лозим. Жумладан, бу ерда ипак тайёрлаш, тўқимачилик, пардозлаш (бўяш), ипак пишитиш каби цехлар барпо этилади. Ҳар қайси цехни таъбир жоиз бўлса улкан корхонага қиёслаш мумкин. Чунки, ёруғ ва шинам цехларда РСФСР, Украина машинасозлари тайёрлаган механизмлар, Япония, Швейцария, Италиядан келтирилган ноёб дастгоҳлар ишга туширилади. Бундан ташқари, олти қаватли маъмурий бино, болалар комбинати, марказий ремонт устахонаси ва бошқа ёрдамчи бинолар ҳам тикланиши кўзда тутилган.

Қурувчилар комбинат иккинчи навбатини 33 ойда қўлдан чиқаришга ваъда берганлар. Шу мақсадда қурилиш ишлари жадал олиб борилмоқда.

Биз қурилиш майдонида бўлдик. Бинокорларнинг қўли-қўлига тегмайди. Бир томонда бетончилар. Иккинчи томонда монтажчилар. Виктор Пак бошлиқ комплекс бригада аъзолари қурилишда Злобин методи асосида хўжалик ҳисобини жорий этиб, меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Уларнинг бутун диққат-эътибори пировард натижани қўлга киритишга даъват этувчи соатлик-график режимини қатъий амалга оширишга қаратилган.

— Мен илгари Олмалиқ химия заводи қурилишида қатнашган эдим, — дейди В. Пак. — У ерда орттирган тажрибаларим Наманган аврли газламалар комбинати қурилишида жуда қўл келмоқда. Бригадамизда кўп касбли ишчилар анчагина. Бирининг ишини иккинчиси қилиб кетаверади. Бу тадбир меҳнат унумдорлиги кўтарилишига, қурилиш суръатини оширишга баракали таъсир кўрсатмоқда.

Нуриддин Мўминов ғишт терувчиларга сардорлик қилмоқда. У Совет Армияси сафида хизмат қилиб юрган кезларида бу касбни пухта ўрганиб олганди. Эндиликда ғиштни жадал усулда, пардозлаб териш техникасини ўзлаштирди. Бу янги усул қурилиш таннархини арзонлаштириш билан бирга биноларнинг ташқи безатилишини таъминлайди. Ташаббускор бинокор Нуриддин Мўминовнинг ҳайрли ишидан кўпчилик мамнун бўлмоқда.

...Темир-бетон устунларнинг юқори қисмида олов сачрайди. Икки терак бўйи келадиган баландликда каска кийган монтажчилар бирбири билан мусобақадош.

— Ҳорманг, Виктор оға?

— Бор бўлинг, ўзларидан сўрасак?

— Жуда соз. Бугунги топшириқ бир юз саксон фоиз бўлди.

— Барибир бизга етолмабсиз...

Монтажчилар қаҳ-қаҳ уриб кулиб юборишди. Беш минутлик дам олиш палласида улар бир-бирларига қисқа ҳисоб бериб олишарди. Виктор Верешчагин илгари Граждан авиациясида учувчи бўлиб ишлаган. Эндиликда энг моҳир монтажчилар сафида меҳнат қилаётир. В. Верешчагин ва унинг ҳамкасблари қурилишда энг юқори суръат ва сифат кўрсаткичларига эришиб, ўзаро социалистик мусобақада ғолиб чиқмоқдалар.

Қурилиш майдонида меҳнат ҳарорати авжида. Чирчиқ, Фарғона, Тошкент корхоналаридан келтирилган металл плиталар, панел деворлар, хилма-хил балкалар пешма-пеш тикланмоқда. Қудратли самосваллар шағал, қум, цемент ташиб, бульдозер, экскаваторлар, кўтарма кранлар бир меъёрда ҳаракат қилиб турибди.

Лекин қурилиш суръати шу куннинг талаблари даражасида эмас. Бунинг сабабини қурилиш участкасининг мастери Муҳаммаджон Тожибоевдан суриштирдик:

— Ҳамма нарса муҳайёку, нега иш суръати ортмаяпти?

— Ишчи кучлари оз. Самосвал машиналар ҳам бизники эмас. Улар шунчаки, ёрдамга келишган.

— Ҳу анави ишлаётганлар кимлар?

— Бизнинг ишчилар. Улар бор-йўғи тўққиз-ўн чоғли киши...

Қурилишда суръатни янада ошириш имкониятлари бор. Қурувчилар учун зарур қулайликлар яратилмаган. Натижада зарбдор қурилишда зарбдор суръатларга эришилмаяпти. Бу йил атиги 740 минг сўмлик иш бажаришнинг кўзда тутилгани бунинг яққол далилидир. Агар қурилиш-монтаж ишлари жадал усулларда олиб борилса, белгиланган маблағларни икки ҳисса кўпроқ ўзлаштириш мумкин бўларди.

Биз 10-қурилиш тресте (бошқарувчиси Д. Н. Беглов)нинг мазкур объектга қандай эътибор бераётгани билан қизиқдик. Маълум бўлишича, трестда кадрлар қўнимсизлиги ва ишчи кучларининг тарқоқлиги ишнинг белига тепяпти. Вазифа КПСС XXV съезди номли Наманган аврли газламалар комбинати иккинчи навбати қурилишининг барча участкаларида иш суръатини кўтаришдан, меҳнат унумдорлигини оширишдан ва уни белгиланган муддатларда фойдаланишга топширишни таъминлашдан иборатдир.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТОШКЕНТ РУҲИ ЯШАМОҚДА

Ўзбекистон пойтахтида 10 октябрь куни Осиё ва Африка ёзувчиларининг халқаро учрашуви очилади. Бу учрашув ана шу қитъалардаги адибларнинг Тошкентдаги биринчи конференцияси 20 йиллигига бағишланади. Учрашувга тайёргарлик ва уни ўтказиш ташкилот комитетининг раиси, Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқа қилувчи совет комитетининг раиси, республика Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Яшин навбатдаги бўлажак анжуманнинг аҳамияти, вазифалари ва программаси тўғрисида гапириб, бундай деди:

— Бугун биринчи конференциядан кейин ўтган вақтга биз фикран нигоҳ ташларканмиз, ана шу катта анжумандаги учрашувларни, мунозараларни, сўзга чиққан нотиқларнинг сўзларини эслаб, шуни кўрамизки, бу воқеа кўпгина миллий адабиётларнинг ривожланишида янги босқичнинг бошланиши бўлди. Халқлар тинчлиги, социал тараққиёти ва озодлиги учун курашаётган, аҳолиси зич яшайдиган икки қитъа тараққийпарвар ёзувчиларининг янги қудратли ҳаракати бошланишига айни шу ерда, Тошкентда асос қўйилди.

Ўшандан буёнги ўтган йигирма йил мобайнида Осиё ва Африка ёзувчилари жаҳоннинг турли шаҳарларида, охирги бор эса Олмаотада ўз конференцияларини ўтказдилар. Ана шу конференцияларнинг ҳаммасида бутун куч-ғайратини ва истеъдодини империализмга, янги мустамлакачиликка, ирқчилик ва апартеидга қарши, тинчлик ва маданиятларнинг ҳамкорлиги учун курашга бағишлаган кишилар биринчи марта тўпланган жой — Тошкентнинг руҳи, жипслик ва бирлик руҳи сезилиб турди. Биринчи конференция адабиёт бу сиёсий курашда нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди. Тошкент конференцияси прозаик, шоир, драматург ёки публицистнинг ижоди у мансуб бўлган халқнинг эрксеварлик интилишларидан ажралмасдир, деган шиорни баралла айтди. Адибнинг овози — миллий мустақиллик, тенглик ва озодлик учун, порлоқ келажак учун ҳаққоний курашга оммани отлантирадиган қудратли қуролдир. Мисол учун шоир, Ангола Халқ Республикасининг президенти Агостиньо Нетонинг «Муқаддас умид» деган ажойиб поэмаси шундай қурол бўлиб қолди. Халқ мустамлака занжирларини парчалаб ташлаб, социалистик давлат тузишга киришганлиги тўғрисида ҳикоя қиладиган бу асар анголаликлар учун, айни пайтда қитъадаги бошқа мамлакатларнинг миллион-миллион кишилари учун кураш ва умиднинг ўзига хос машъали бўлиб қолди. Агостиньо Нето ана шу поэмани яратганлиги учун «Нилуфар» адабий мукофотига сазовор бўлди. Осиё ва Африка ёзувчилари учун бу олий мукофотга кўпгина кўзга кўринган сўз усталари ҳам сазовор бўлишдики, улар бўлғуси учрашувда иштирок этадилар.

Жаҳонда кейинги йигирма йил мобайнида улкан ўзгаришлар содир бўлди. Бу ўзгаришлар Осиё ва Африкада айниқса сезилиб турибди. Ана шу қитъаларнинг хариталарида янги мустақил давлатларнинг номлари пайдо бўлди, бир қанча мамлакатларнинг халқлари социалистик ривожланиш йўлига ўтиб олдилар. Ёзувчилар миллион-миллион кишиларнинг озодлик учун курашдан иборат буюк ишида ўз хизматларини ҳам кўрмоқдалар. Уларнинг Вьетнам халқи кураши билан бирдамлиги, жаҳон матбуотида Америка агрессиясини фош этувчи қаҳр-ғазаб тўла мақолалари империализмга қарши ғолибона урушнинг, янги жамият қурилишининг оғир йилларида бу қаҳрамон мамлакат кишиларига ёрдам берди.

Ёзувчилар Яқин Шарқда, жаҳоннинг бошқа жойларида мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун кўпгина иш қилдилар ва қилмоқдалар. Ёзувчилар ижод қилаётган вазиятнинг ўзи ҳам ўзгариб кетди. Мустақилликни қўлга киритган кўпгина мамлакатларда ёзувчилар олдида илгари мисли кўрилмаган янги уфқлар очилди.

Биринчи Тошкент конференцияси иштирокчиларининг оташин даъвати ўз аҳамиятини йўқотиш у ёқда турсин, балки ҳозирги кунларда алоҳида аҳамият касб этди. Осиё ва Африка ёзувчилари бундан йигирма йил муқаддам кўтариб чиққан масалалар янада кескинроқ бўлиб турибди. Империализм ана шу қитъаларда йўқотган ўз ўрнини қайта қўлга киритишга жон-жаҳди билан уринмоқда. Халқларни бир-бирига қарши гиж-гижлаётган, аслида йўқ душманчиликни авж олдираётган радио ва телевизион станцияларнинг қўпорувчилик фаолияти; социализм мамлакатларида гўё инсон ҳуқуқлари бузилаётир, деб машъум масала доирасида Ғарбда кўтарилган шов-шувлар — буларнинг ҳаммаси Африка ва Осиё халқларининг ақлини заҳарлаш ва кўнглига ғашлик солишни, халқлар орасига адоват уруғини сочишни, уларнинг чинакам дўстлари — коммунизм қураётган мамлакатларга ишончсизлик туғдиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Бу шиддатли мафкуравий курашда ёзувчининг роли айниқса буюкдир.

Ёзувчилар ҳаракатининг бирлиги мустамлакачилик ва апартеид сиёсатини тарғиб қилаётган, тарих ғилдирагини тескарисига айлантиришга уринаётган кишиларга қарши турган мисли кўрилмаган кучдир. Бу бирликни қўпоришга империалистик кучлар билан биргаликда маочилар ҳам интилмоқдалар. Антисоветизм билан заҳарланган Хитой раҳбарлари ўзларининг буюк давлатчилик манфаатлари йўлида энг реакцион доиралар билан, Африкада, жаҳондаги бошқа қитъаларда озодлик ҳаракати йўлига ғов солишга уринаётган кишилар билан тўғридан-тўғри тил бириктирмоқдалар. Ёзувчилар ҳаракатининг мустаҳкам жипслиги ва собитқадамлиги уларга маъқул тушмайди. Лекин Осиё ва Африка ёзувчиларининг учрашувларида Хитой намояндалари олиб бораётган бузғунчилик ишлари барбод бўлишга маҳкум этилгандир — тараққийпарвар адабиёт арбоблари уларнинг гапини жиддий деб билмайдилар, улар алданишга, ҳар иккала қитъа халқларининг энг муҳим ҳаётий проблемаларидан четга бурувчи сохта йўлга бошлашларига имкон бермайдилар.

Биз ҳозир ҳам ифтихор билан шуни айта оламизки, биринчи Тошкент конференциясининг руҳи яшамоқда ва тантана қилмоқда.

Совет ёзувчилари, планетадаги курашаётган барча халқлар билан ҳамфикр ёзувчилар Африка, Осиё ёзувчиларининг ҳаракатида аввал бошиданоқ фаол қатнашмоқдалар. Бизга миллий адабиётларнинг тақдири бефарқ эмас, биз кўп миллатли совет адабиётининг улкан тажрибасини ҳамиша шод-ҳуррамлик билан баҳам кўрамизки, бу ёш давлатлар адабиётининг қарор топиш жараёнига баракали таъсир эта олади.

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Олмаотада бўлиб ўтган бешинчи конференцияси иштирокчиларига йўллаган табрикномасида ўртоқ Л. И. Брежнев бундай деб ёзди: «Бу мамлакатларнинг ёзувчилари халқларнинг энг яхши анъаналарини ривожлатира бориб, инсон ақл-заковатига, социал тараққиёт, эркин ривожланиш ва миллий тикланиш, чинакам яхши қўшничилик маданиятларни ўзаро бойитиш йўлидан бораётган халқлар ижодий имкониятлари битмас-туганмаслигига ишонч руҳи билан суғорилган бадиий асарларни яратадилар». Совет ёзувчиларининг вазифалари эса уларнинг фаолиятига кўмаклашишдан иборатдир. Мамлакатимиз, шу жумладан Ўзбекистон ёзувчилари ва шоирлари ўзларининг кўпгина асарларини хорижий Шарқ меҳнаткашлари билан интернационал бирдамлик мавзусига бағишламоқдалар, планетанинг ана шу регионида кескин бўлиб турган проблемани кўтариб чиқмоқдалар.

Осиё ва Африка халқлари адабиётларида кейинги вақтда ёзувчиларнинг янги номлари пайдо бўлди. Тошкентда яқинда икки қитъа ёш ёзувчиларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Бу учрашув ижодкор ёшларнинг кекса авлодлар ишини давом эттиришга, ҳаққоният ва тенглик учун курашга бўлган азму қарорини кўрсатди. Ёшларнинг бу анжумани ҳам биринчи Тошкент конференциясидан ўсиб чиқди дейиш мумкинки, ана шу конференциянинг юбилейини нишонлаш юзасидан ушбу учрашувни ўтказишга қарор қилинди.

Шу кунларда Тошкентга Осиё ва Африканинг кўзга кўринган адабиёт арбоблари, шу билан бирга социалистик мамлакатлар, Европа ва Америкадаги кўпгина бошқа давлатларнинг атоқли адабиёт арбоблари, баъзи халқаро ташкилотларнинг намояндалари меҳмон бўлиб келиши кутилмоқда. Навбатдаги учрашувда Виталий Озеров, Анатолий Сафронов, Григорий Абашидзе, Чингиз Айтматов, Расул Гамзатов, Имрон Касумов, Роберт Рождественский, Римма Казакова, Мустай Карим, Анвар Олимжонов, Қайсин Кулиев ва мамлакатимизнинг бошқа машҳур прозаиклари ҳамда шоирлари иштирок этадилар.

Октябрь анжумани воқеаларга бой бўлади. Унинг доирасида «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги: йигирма йиллик йўл» мавзусида симпозиум ўтказиш мўлжалланади, интернационал поэзия кечаси бўлади, меҳнаткашларнинг намояндалари билан ёзувчиларнинг учрашувлари ўтказилади. Осиё ва Африка адиблари республика бўйлаб сафар қиладилар.

Ҳозир кўпдан-кўп турли тадбирларни ўз ичига олган учрашувга тайёргарлик тугай деб қолди. Бу тадбирлардан бири — Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти томонидан Африка ва Осиё ёзувчиларининг бир қанча китобларини босиб чиқаришдир. Жазоир ёзувчиси Мурод Бурбуннинг «Чўл бутаси ўсган тоғ» романи, Нигерия прозаиги Жон Мунонининг «Оби» повести ва бошқа асарлар чиқарилаётир.

— Ҳар иккала қитъа адабиёт арбобларининг навбатдаги анжумани, — деди шировардида К. Яшин, — миллий адабиётларни ривожлантириш ишида янги босқич бўлиши шубҳасиздир, анжуман барча тараққийпарвар ёзувчиларнинг ҳаққоният ва тенглик учун, халқлар тинчлиги ва озодлиги, бахт-саодати учун олиб бораётган курашида уларни янада яқинроқ жипслаштиради, бадиий жиҳатдан юксак янги асарлар яратишда уларга ёрдам беради. (ЎзТАГ).

МУЗИКАШУНОСЛАР АНЖУМАНИ

Бугун Самарқандда Яқин ва Ўрта Шарқ халқлари анъанавий музикасини ривожлантириш проблемалари муҳокамасига бағишланган Халқаро симпозиум иш бошлади. Жамоатчи мухбиримиз Д. Огаковская республика Композиторлар союзининг раиси ўртоқ Э. Солиҳов ҳузурида бўлиб, симпозиумдан кутилган мақсад, ташкилий ишлар ва тадбирлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Анъаналарга бой, нуроний ва навқирон Самарқанд шаҳрида жаҳоншумул аҳамиятга эга «Яқин ва Ўрта Шарқ халқлари профессионал музикасининг анъаналари ва замонавийлик» мавзуидаги анжуман СССР Миллий музика комитети ташаббуси билан ЮНЕСКО қошидаги Халқаро музика кенгаши ёрдамида биринчи марта ўтказилмоқда. Симпозиум программасида илмий конференциялар, мунозаралар, Шарқ анъанавий музика концертлари, совет ва чет эллик ижрочиларнинг чиқишлари бор.

Фестивалнинг шаҳардаги қадимий Шердор мадрасасида ўтказилиши ажойиб рамзий маънога эга. Асрлар шоҳиди Регистон майдонида фестиваль кунлари рус, инглиз, француз тилларида нурли овозли панорама намойиш қилинади. Симпозиумнинг назарий қисми ва мунозаралар А. П. Чехов номидаги Самарқанд областлараро театр биносида ўтказилади. Анжуманга қардош Озарбайжон, Қозоғистон, Туркманистон, Қирғизистон республикалари санъаткорларидан ташқари Ҳиндистон, Жазоир, Марокко, Эрон, Покистон, Яман, Иордания, Тунис, Туркия сингари 20 дан ортиқ Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатлари ҳамда Монголия, Ғарбий Берлин, Германия Демократик Республикаси, Польша, Чехословакиядан меҳмонлар ташриф буюрдилар. Чет эллик меҳмонлар ўз ижодиётида халқ анъаналаридан муваффақиятли фойдаланаётган Қозоғистон, Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари совет композиторларининг тажрибалари билан танишадилар.

Симпозиум қатнашчилари Шарқ музикасига оид проблемалар хусусида фикр алмашиш билан бирга Самарқанднинг тарихий ва маданий ёдгорликлари билан танишадилар, корхоналарда, театр ва билим юртларида учрашувлар ўтказадилар. «Самарқанд ерининг саховати» виставкасида, область колхоз ва совхозларида бўладилар. Буюк мутафаккирлар — Алишер Навоий, Абдураҳмон Жомий ҳайкалларининг, самарқандлик таниқли мақомчи Ҳожи Абдулазиз Расулов музейининг очилишида қатнашадилар. Бухоро, Тошкент шаҳарларида бўлиб, ўзбек халқи анъанавий музикасининг машҳур вакили, академик, композитор Юнус Ражабийнинг юбилей тантаналарида иштирок этадилар.

Самарқанд симпозиуми Ўзбекистоннинг бадиий зиёлилари, композиторлари, музикашунослари, анъанавий музика ижрочилари ва ишқибозлари ҳаётида катта ижтимоий-сиёсий аҳамият касб этади. Бир неча аср олдин яратилган бебаҳо санъат ёдгорликлари композиторларимиз ижодини янада бойитиб, уларнинг ўзига хослиги ва мазмунини оширади.

Олимлар профессионал музиканинг оғзаки анъаналари тўғрисидаги фан тараққиётига оид актуал масалалар бўйича фикр алмашиб, мунозаралар олиб борадилар.

Шубҳа йўқки, бундай ижодий алоқалар халқларимиз музика маданиятини бойитибгина қолмай, бутун жаҳонда тинчлик ва тараққиёт ишига салмоқли ҳисса қўшади.

ДЎСТЛИК СЎЗИ ЯНГРАМОҚДА

РЕЖО-ДИ-КАЛАБРИЯ, 2 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). Италия жанубидаги Калабриянинг энг катта шаҳри — Режо-Ди-Калабрияга биз кечга томон келдик. Бироқ вақт кеч бўлишига қарамай Режо-Ди-Калабриянинг виставка шаҳарчаси павильонлари гавжум эди. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида серқуёш Ўзбекистонда содир бўлган улуғвор ўзгаришлар тўғрисида ҳикоя қилувчи экспозиция ана шу павильонларга жойлашган.

Итальянлар бу ерга Бухородан, Самарқанд ва Хивадан келтирилган музей экспонатлари билан астойдил қизиқиб танишдилар.

Виставканинг «Ўзбекистонда ҳозирги замон шаҳарсозлиги», «Тошкент 1966 йилги зилзиладан кейин», «Ўзбекистоннинг халқ амалий санъати» бўлими томошабинларни айниқса қизиқтирмоқда. Пахтачилик, оғир индустрия, химия, тўқимачилик саноати ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги ривож топганлиги тўғрисида яхши ташкил қилинган бўлимлар Совет ҳокимияти ўрнатилгандан кейин Ўзбекистон эришган ғоят катта ютуқлар тўғрисида итальянларга равшан тасаввур беради.

Совет Иттифоқи кунларининг расмий қисми тугаган бўлишига қарамай, Калабриянинг айрим шаҳарларида совет артистлари бир неча кун мобайнида ўз маҳоратларини намойиш қиладилар, виставкалар, шу жумладан Ўзбекистон тўғрисида ҳикоя қилувчи виставка ишлаб туради.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● КИТОБ ЯРМАРКАСИ

«Китоб тинчлик ва тараққиёт учун хизмат қилмоқда» шиори остида ўтказилган XI халқаро китоб ярмаркаси Болгария пойтахтида ёпилди. Ярмаркада 31 мамлакатдан юзлаб нашриёт ва фирма қатнашди. Ярмаркада йигирма мингдан кўпроқ ҳар хил нашрлар кўрсатилди.

Бир ҳафта давомида 60 мингдан зиёд томошабин бадиий, илмий ва техникага оид адабиёт янгиликлари билан танишди. Ўзаро китоб етказиб бериш тўғрисида ўнлаб шартнома имзоланди.

● ПОЛЬША — СОВЕТ ДЎСТЛИГИ МУЗЕЙИ

Тересполь шаҳрида Польша — Совет дўстлиги музейи очилди. Музейда Бяло-Подляск воеводлиги билан Брест области меҳнаткашлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкамланиб бораётганлиги тўғрисида, фашистларга қарши биргаликда олиб борилган кураш ҳақида ҳикоя қилувчи кўпгина ҳужжатлар ва экспонатлар, материаллар бор.

● ТЕАТР МАВСУМИ БОШЛАНМОҚДА

ГДР пойтахтидаги театр ҳаётида «ёзги каникуллар» тугади. Берлиндаги «Фридрихштадт-паласт» театри ўзининг янги программасини кўрсатди. «Метрополь» театрида ҳинд ривоятлари асосида яратилган «Фазантазена» мюзиклининг премьераси бўлиб ўтди.

Сентябрь ойининг сўнгги кунларида Берлинда анъанавий санъат фестивали бошланди. Бу — театр ва музика байрами бўлиб, унда 20 мамлакатдан келган таниқли коллективлар ва ижрочилар иштирок этади.

● ГИДРОСОЗЛАРНИНГ РЕЖАЛАРИ

Венгрия мутахассислари Чонград областида Тиса дарёсида йирик гидрокаскад қуришнинг батафсил планини ишлаб чиқишга киришдилар. Бу гидрокаскаднинг қурилиши Тиса дарёсида кемалар қатновини яхшилайди, суғориладиган ер майдонларини кўпайтиради, шунингдек саноат корхоналари ва шаҳарларни сув билан таъминлашни яхшилайди.

Гидрокаскаднинг бевосита таъсир ўтказиш зонаси Чонград, Бач-Кишкун, Сольнок областларининг территорияларида ўн минг квадрат километр майдонни қамраб олади. Ҳозирги вақтда бу областларда бир миллиондан кўпроқ киши яшамоқда.

(ТАСС).

Апартеиднинг инсониятга душманлик сиёсатига қарши толмас курашчи, 21 ёшли Саломон Махлангу устидан Претория ирқчилари чиқарган ўлим ҳукмига қарши Англияда норозилик кампанияси ўтказилмоқда. Суратда: Апартеид сиёсатига қарши норозилик кампанияси қатнашчилари ўлим жазоси тўхтатилишини ва С. Махлангу озод этилишини талаб қилмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Бугун Тошкентда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг Геология бўйича доимий комиссияси мажлиси бошланади. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» мухбири ташкилот комитети раиси, Ўзбекистон ССР геология министри Ҳабибулла Тўлаганович ТУЛАГАНОВ билан учрашиб, мазкур анжуман ҳақида сўзлаб беришни сўради.

— Бу Доимий комиссиянинг ўттиз олтинчи мажлиси бўлиб, унда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар, шунингдек Югославия делегацияси иштирок этади. Совет делегациясига СССР геология министри, СССР Давлат мукофоти лауреати профессор Е. А. Козловский бошчилик қилади.

Анжуманни ўтказиш учун Тошкент шаҳрининг танланиши бежиз эмас. Ўзбекистон геологлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларида белгиланган вазифаларни муддатидан олдин бажаришга ҳаракат қилиб, кейинги йилларда турли фойдали қазилма конларини қидириш ва топишда муайян ютуқларга эришдилар. Ишлаб чиқариш планларини муттасил ошириб бажариб, геология ташкилотлари ўртасидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаларида олдинги ўринларни қўлдан бермай келаётирлар. Мамлакатимиз геологларининг илғор отрядларидан бири бўлган Ўзбекистон контопарлари ишнинг илғор методлари, самарали илмий-тадқиқот ечимлари ва технология усулларини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этишда ҳам яхши натижаларга эришдилар. Мамлакатда биринчилар қатори ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари орқали ишлаш методига ўтдик. Тадқиқотларнинг иқтисодий-математик методларидан фойдаланиш, илмий-техник ахборотлар савияси ва лаборатория хизмати янада яхшиланди. Геологик информацияларни электрон-ҳисоблаш машиналари ёрдамида ўрганиш соҳасида ҳам ишлар яхши йўлга қўйилган. Эндиликда республика халқ хўжалигининг геология тармоғида бир неча минг киши ишламоқда. Фан-техниканинг энг сўнгги ютуқлари асосидаги асбоб-ускуналар улар хизматида.

«Оқ олтин» ўлкаси, Шарқда машъал Совет Ўзбекистони социал ва иқтисодий тараққиётда катта ютуқларга эришганлиги сир эмас. Унинг ўтмиши бой, бугунги куни гўзал, истиқболи янада порлоқ. Йиғилиш қатнашчиларига республикамиз билан танишиш имконияти яратиб бериладди. Меҳмонлар кўҳна Самарқанд, индустриал Олмалиқ ва бошқа шаҳарларни бориб кўрадилар. Ажойиб меҳнаткаш халқимиз, унинг анъаналари, расм-русумлари, шунингдек фан ва маданиятимиз ютуқлари билан танишадилар.

Совет геологлари, шу жумладан ўзбекистонлик геологлар билан Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар геологлари ўртасидаги ҳамкорлик йил сайин кенгайиб бормоқда. Чунончи, болгариялик кон қидирувчиларнинг тажриба алмашиш учун республикамизга келиши анъана бўлиб қолди. Ўзбекистон геологлари ҳозирги кунда Куба ва Вьетнам Социалистик Республикасида фойдали қазилма конлар қидириш ишларида яқиндан ёрдам бермоқдалар. Республикамиз вакиллари Монголияда ўтказилаётган халқаро геология экспедициясида ҳам қатнашмоқдалар.

8 октябрга қадар давом этадиган мажлисда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг геология соҳасидаги ҳамкорлигини янада кенгайтириш истиқболлари, Доимий комиссия фаолияти муҳокама этилади. Айни чоғда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида ва бошқа йўсинда геология-қидирув ишлари ҳамда тадқиқотлар олиб бориш, Монголиядаги халқаро геология экспедициясига оид ҳамда бошқа масалалар муҳокама этилади.

Республикамизда бундай мўътабар анжуманнинг ўтказилиши геологларимизга билдирилган катта ишонч ва шарафдир. Ташкилот комитети мажлис самарали ўтиши, унинг қатнашчилари республикамиздан бой таассуротлар билан қайтиши учун барча зарур тадбирларни кўрди.

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

ОМАДЛИ ГАРРИ

Американинг мактаблари, коллежлари ва университетларида ўқув йили бошланди. Автомашиналарнинг орқаларида «Мактаблар очилди. Машинани эҳтиёт бўлиб ҳайда» деган ёзувли алвончалар пайдо бўлди. Кўчаларда мактаб болаларини ташувчи сариқ автобуслар қатнай бошлади. Полициячилар бу автобусларга Ҳиндистонда муқаддас ҳисобланган сигирларга қилинганидай муомала қилишади. Йўл четкаларидаги «мактаб», «коллеж», «университет» белгилари янгиланди.

Бироқ янги ўқув йили бошланганини билдирувчи ана шу белгилар пайдо бўлишидан анча олдин ота-оналар тегишли ўқув юртларидан бу воқеадан дарак берувчи хатлар олишди. Бу хатларда икки хил хабар бор эди. Ота-оналарнинг озчилик қисмига маблағлар етишмаётганлиги сабабли фалон мактаб ёпилади, деб хабар қилинди. Кўпчиликка эса янги ўқув йилида таълим учун ўқиш ҳақини тезроқ тўлаш зарурлиги маълум қилинган эди.

Шу жиҳатдан олиб қараганда, олий ўқув юртларидан келган хатлар жуда «оғир» эди. Олий ўқув юртларида ўқиш баҳоси бултургига нисбатан 6,1 процентга, 1968 йилга нисбатан эса 77 процентга ошган эди!

Ҳозирги пайтда энг машҳур хусусий олий мактабларда ўқиш айниқса қиммат. Масалан, Массачусет технология институтида бир йил ўқиш студентга 7630 долларга, Бенингтон институтида — 7540 доллар, Гарвард институтида — 7300, Стэнфорд университетида — 7299, Принстон университетида 7217 долларга тушади.

Ўқув юртларида таълим олиш муддати 4-5 йил. Демак, битта диплом ўртача 30 мингдан 40 минг доллargача туради. Хусусий коллежлар ва университетларга боласини ўқитишга кимнинг қурби етади, деган саволга жавоб беришнинг ҳожати бўлмаса керак.

Тўғри, АҚШда хусусий ўқув юртларидан ташқари одатда штатга ёки шаҳарга қарашли жамоат ўқув юртлари ҳам бор. Аммо уларда ўқиш ҳам жуда қиммат туради. Масалан, Вермонт штати университетида бир йиллик ўқиш — 3191 доллар, Висконсин штатида — 2588 доллар. Орегон штати коллежида — 2411 доллар ва ҳоказо. Бу ҳатто ўртадан кўра тўқроқ яшаётган оила учун ҳам анча мушкул масала. Агар гап ўртадан паст даражада яшовчи оила ҳақида борсачи? Ота Нью-Йоркдаги кўп квартирали катта уйда (масалан, АПН мухбирлар пункти жойлашган уйда) лифтёр бўлиб ишлаяпти деяйлик. Унинг маоши ҳафтасига 200 доллар. Солиқлар чегириб ташланганда унинг қўлига 160 доллар тегади. Демак, ойига 640 доллар. Бу ҳазилакам пул эмас. Лекин квартира ойига 250 долларга тушади. Транспорт (автобус билети — 50 цент, метро —50 цент)га бориш ва қайтиш учун бир кунда 2 доллар тўлаш керак. Касал бўлиб қолишни ҳам ҳисобга олиб, олдиндан пул ажратиб қўйиш керак. Ҳеч бўлмаса ойига 100 доллар. (касалхонада бир кун даволанмасдан ётишнинг ўзи айнан 100 доллар туради).

Ишдан ажралиб қолишчи? Бунга ҳам эҳтиёт шартдан пул ажратиб қўйиш керак. Умуман, қолган пул бир одамнинг овқатланишига зўрға етади. Бор-ди-ю хотини ишламаётган бўлса-чи? Агар уларнинг болалари бўлсачи? Газета (оддий иш кунлари — 25 центдан, якшанба кунлари — 75 центдан) сотиб олиш керак-ку! Кинога (билет — 3 доллар), театр (Бродвейдаги энг ёмон театр —10-15 доллар)га боришчи? Китобчи, китоб ҳам олиш керак-ку... Шундай экан, у болаларига олий маълумот бериш тўғрисида ўйлай оладими?

Келинглар, яхшиси Гарридан сўрай қолайлик. У менинг яхши танишим. Тўғри, у ҳали уйланмаган. Болалари ҳам йўқ. У ҳали ёш. Шунинг учун ҳам унга унчалик қийин эмас. Умуман олганда унинг омади юришган, ўзини бахтли деб ҳисоблайди. Гарри ишни жуда тез топди. Вашингтондаги Жоржтаун университетининг филология факультетини тугатиши биланоқ иш топиб олди.

...Ишга ҳеч қандай ёрдамсиз, таниш-билишларсиз ўрнашди. Мана икки йилдирки, у Нью-Йоркдаги АПН мухбирлар пункти жойлашган уйда лифтёр бўлиб ишлайди. Мен у билан худди шу ерда танишдим. Унинг номи Гарри Геффни...

Г. БОРОВИК. (АПН).

НАМИБИЯГА ҚАРШИ ФИТНА

Кейинги вақтларда чет эл матбуоти саҳифаларида Жанубий Африка Республикаси жаҳон жамоатчилик фикрининг тазйиқи остида БМТ қўшинларини Намибия территориясига киритиш, уларнинг назоратида янги сайлов ўтказиш ва шу сайлов якунларига қараб бу мамлакатда африкалик кўпчилик ҳукуматини тузишга гўё мойил эканлиги тўғрисида кўп ёзилди. Бу ҳукумат Намибияни мустақил, деб эълон қилишга тайёргарлик кўриши керак экан. Бу планни ишлаб чиқишда АҚШ, Франция, ГФР ва Канада анча катта роль ўйнади. Уларнинг Намибия учун мўлжалланган «тинчлик плани» сайлов олдидан тайёргарлик жараёнида намибияликларнинг ирқчиликдан халос бўлиш йўлидаги курашига бошчилик қилаётган Ғарби-Жанубий Африка халқ ташкилоти (СВАПО)нинг таъсирини заифлаштириш ва янги мустамлакачиликка тарафдор бўлган унсурларга ҳокимиятни топширишни кўзда тутади.

Аммо БМТ билан олиб борилган музокаралар давомида халқаро назорат остида сайлов уюштирилган тақдирда СВАПОнинг ватанпарвар кучлари ғалаба қозонажаги аён бўлиб қолди. Бу эса ирқчиларга ҳам, уларнинг ғарбдаги ҳомийларига ҳам мақбул эмас эди.

Шунинг учун ҳам Жанубий Африка Республикасининг бош министри менинг ҳукуматим БМТ билан олиб борилаётган музокараларга барҳам беради ва Намибияда 20-24 ноябрда ўз назорати остида дарҳол сайлов ўтказади, деди. Бу сайловда Турнхалле демократик иттифоқининг қўғирчоқ гуруҳигина қатнаша олади. Оқ танли ирқчилар ва уларга бўйсунган қабилаларнинг бошлиқлари бу иттифоққа бошчилик қилади. Уларнинг мақсади ягона Намибияни «автоном» бантустанларга бўлиб юборишдан иборат. Ана шу бантустанлар мустақил йўлни амалга ошириш учун сиёсий ҳокимиятга ҳам, иқтисодий имкониятларга ҳам эга бўлмаганлиги сабабли Жанубий Африка Республикасига ва ўзларининг территорияларида ҳаракат қилаётган ғарб монополияларига тамомила қарам бўлиб қолади.

Англияда чиқадиган «Гардиан» газетаси Жанубий Африка Республикасининг кейинги вақтларда ишлатаётган найрангларини шарҳлаб, шундай ёзди: «Претория ирқчилар режими Намибиянинг келажаги тўғрисида БМТ билан олиб борилаётган музокараларни тўхтатиб ва Намибияни шу йилнинг охиригача «мустақил» деб эълон қилиш ниятида эканлигини билдириб, бу мамлакатни мустамлакачиларча оккупация қилишни бундан буён ҳам давом эттириш мақсадини кўзда тутганлигини сездириб қўйди».

Шу боисдан СВАПО ирқчиларнинг планини қатъиян рад этди ва Намибиянинг чинакам мустақиллиги учун қуролли курашни давом эттиражагини билдирди. Ғарбнинг Намибияга нисбатан икки юзламачилик сиёсати ҳам фош қилинди. Ғарбдаги беш давлатнинг «тинчлик плани» Намибияга қарши янги мустамлакачилик фитнасини тайёрлаш учун фақат бир ниқоб эканлиги ҳам аён бўлиб қолди.

С. КУЛИК. (ТАСС).

АКМАЛ ПУЛАТ

ҚАНДИНГНИ УР, ПАХТАКОРИМ

ҚЎШИҚ

Аъло ўтдинг имтиҳондан,
Халқим севар сени жондан,
Ҳамма хурсанд мард
деҳқондан,
Олқишлайди эл ҳар ёндан,
Қандингни ур, пахтакорим,
Даврингни сур, пахтакорим.
Елдек учар пўлат отинг
Қийин меҳнатда қанотинг,
Шерсан ўзинг, шердур
зотинг,
Юрт шуҳратин ёйбер кенг,
Қандингни ур, пахтакорим,
Даврингни сур, пахтакорим.
Кўклам чоғи қийналди жон,
Чангал урди шамол, бўрон,
Уст-устига тошқин, сурон,
Енгиб чиқдинг сен қаҳрамон,
Қандингни ур, пахтакорим,
Даврингни сур, пахтакорим.
Терим чоғи меҳнатингга,
Тан берамиз ҳимматингга,
Минг офарин ғайратингга.
Акмал қувнар суръатингдан,
Қандингни ур, пахтакорим,
Даврингни сур, пахтакорим.

«Биоорганик химия ва молекуляр биология истиқболлари» мавзуига бағишлаб ўтказилган халқаро симпозиумнинг Тошкентдаги мажлисида қўш Нобель мукофоти лауреати профессор Лайнус К. Полинг (АҚШ) иштирок этди. Суратда: Лайнус К. Полинг В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети химия факультетининг студентлари орасида.

Р. Шамсутдинов фотоси (ЎзТАГ).

ҲАЁТ СИРЛАРИНИ ЎРГАНИБ...

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

Кейинги йилларда жаҳоннинг турли мамлакатларида тирик организмларнинг биохимия ва биофизикасини ўрганиш бўйича жуда катта илмий изланиш ва тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Кеча Тошкентда ўз ишини якунлаган «Биоорганик химия ва молекуляр биологиянинг истиқболлари» мавзуидаги халқаро симпозиумда ҳаёт фаолияти жараёнларига оид кўпгина актуал масалалар муҳокама этилди.

Симпозиум ишини қандай баҳолайсиз? Республикамиздан олган таассуротларингиз қандай? Қуйида анжуман қатнашчилари ана шу ҳақда сўзлайдилар.

●

Властимил ГЕРОУТ, Чехословакия Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Прагадаги органик химия ва биохимия институти профессори:

— Анжуманда тирик материя, унинг тузилиши, структуралари ҳосил бўлишининг ҳаракат механизмлари ва уларнинг тўқима ҳамда организмдаги биологик функция билан бевосита боғлиқлиги борасида олиб борилган ишлар маълум даражада якунланди. Шу соҳадаги илмий-тадқиқотларнинг ҳозирги босқичдаги асосий йўналишлари ва эришилган ютуқлари хусусида тасаввуримиз бойиди. Айни чоғда олимларнинг келгусида қайси проблемалар устида иш олиб боришлари зарурлиги ҳам аниқлаб олинди. Бир-бирига яқин фанлар ўртасида ҳамкорлик тағин ҳам кучайтирилиши лозим.

Институтда мен бош бўлган группа саноатбоп хом ашё ўсимликлар ва доривор ўсимликларни ўрганмоқда. Худди шу соҳада серқуёш республикангиз вакиллари билан ҳамкорлик қилиш мумкин. Ўзбекистонлик олимлардан академик О. Содиқовни, иқтидорли Н. Абубакировни, бир қанча ёшларни биламан. Тошкентда иккинчи марта бўлишим. Ўн тўрт йил ичида шаҳар шу қадар ўзгариб кетибдики, кўриб кўзларимга ишонмадим.

Карел ШЕБЕСТА, Чехословакия Фанлар академиясининг органик химия ва биохимия институти директори, химия фанлари доктори:

— Бундай анжуман умуман олганда, шубҳасиз жаҳон фани тараққиётига хизмат қилади. Иккинчи томондан, социалистик мамлакатлар учун симпозиум алоҳида аҳамият касб этади: келаси беш йиллик перспектив планларини тузишда шу соҳада олиб бориладиган ишларни тағин ҳам аниқроқ белгилаб олишга ёрдам беради. Социалистик мамлакатлар Фанлар академияларининг икки томонлама ва кўп томонлама шартномаларига мувофиқ илмий тадқиқотларда ҳам ихтисослашиш ва кооперациялаш принципи қўлланмоқда. Жумладан, институтимиз нуклеотидлар химияси бўйича ихтисослашган бўлиб, бошқа мамлакатлардан, шу жумладан Совет Иттифоқидан ҳам мутахассислар келиб бизда стажировкадан ўтадилар.

Симпозиум жуда яхши ташкил этилган. Кўпгина мамлакатларда бўлдиму, лекин сизлардагидек меҳмондўстликни учратмаган эдим.

Румен ЦАНЕВ, Болгария Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Софиядаги молекуляр биология институтининг директори, профессор:

— Симпозиумлар одатда тор соҳада, биргина ихтисос бўйича ўтказиларди. Бу хил, химиклар, биологлар ва биофизикларнинг биргаликдаги анжумани кам бўлади. Бунинг устига жаҳоннинг машҳур олимлари, Нобель мукофоти лауреатлари йиғилганини айтмайсизми! Симпозиумда молекуляр биологиянинг турли соҳаларида олиб борилаётган ишлар муҳокама этилди, унинг ҳамма соҳаси қамраб олинди. Бир неча кун мобайнида шу соҳадаги зукко олимлар ўз ғоя ва фикр-мулоҳазаларини алмашиб, бир-бирлари билан мулоқатда бўлдилар. Бу эса уларда янги фикр ва ғоялар уйғотган бўлса ажаб эмас.

Бизнинг институтда олий организмларнинг наслий моддаси —генлар бўйича илмий иш олиб борилмоқда, аниқроғи генлар активлигини бошқариш проблемаси устида шуғулланмоқдамиз. Ҳаётда эса ирсият ҳақидаги фан — генетиканинг роли тобора ортиб бормоқда. Микробиология саноати маҳсулотлари сифатини яхшилашда, атроф-муҳитни ўраб турган омилларнинг наслга таъсирини ўрганишда, тирик материянинг хилма-хиллигини сақлаб қолишда ҳали кўпгина ишлар қилиниши керак. Шу соҳаларда ҳам олимлар ҳамкорлиги катта самара бериши шубҳасиз.

Бизни ана шу анжуманга таклиф этган, симпозиумнинг юксак савияда ўтишига шароит туғдирган, ажойиб меҳмондўстлик кўрсатган СССР Фанлар академияси ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига катта раҳмат. Тошкентда кўрганларим, айниқса жаннатнинг бир парчаси дейиш мумкин бўлган академик Р. Р. Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида кўрганларим, тарихий Самарқандни бир умр унутмасам керак.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ҲАМОН САФДА

ЛАВҲА

Шифохонанинг терапия бўлими бошлиғи Любовь Александровна Штабенко кўрилган амалий чоралар ижобий натижа бермаётганини айтиб, шаҳардан консультант чақириш ҳақида кўрсатма олиш учун бош врачга мурожаат қилди. Ҳар галги одати бўйича, бош врач беморни кўришдан олдин унинг касаллик тарихи билан синчиклаб танишар экан, уни ҳаяжон ҳислари чулғаб олди. Чунки бу беморнинг ўзи моҳир шифокор, унинг қариийб қирқ йиллик қуролдош дўсти Исматилла Убайдуллаев эди. Дафъатан: «Эски жароҳатлар изи... лаънати уруш» деб қўйди ва бемор ётган хонага йўл олди.

У палатага кириб келди. Юрак оғриғидан азоб чекаётган Исматилла ака дўстини кўриб кўзлари чақнаб кетди. Унинг кўзларидан беихтиёр оқаётган ёш бу оғриқ азобиданми ёки дўсти билан учрашувданми, билиш қийин эди. Бош врач Тўхта Мағдиевич ҳам жанговар дўстини кўриб, бир дақиқа тўхтаб қолди. Сўнг уни тинчлантирди.

Тошкентдан узоқ бўлмаган республика Фанлар академияси Ядро физикаси институти шаҳарчасига кираверишда Қибрайнинг боҳаво ерида, боғларга бурканган бир шифохона бор. Ўзи пойтахт область территориясида бўлса ҳам, кўплаб шаҳарликлар ўз соғлиқларини яхшилаб олишлари учун шу касалхона коллективига мурожаат қилишларига сабаб нима?

Бунинг боиси, аввало, шифохонанинг курортлардагига ўхшаш соф ҳавоси, ўз касбининг моҳир усталари — ажойиб шифокорларнинг бу ерда сидқидилдан ишлаётганлиги, ниҳоят бош врачдан тортиб ҳамширагача улардаги бемор дардига малҳам бўла олувчи хушмуомалалик, меҳрибонлик ҳисларининг туғён уриб турганлигидир. Биз касалхона бўлимларини айланиб, беморларга кўрсатилаётган даво ишлари билан қизиқдик. Суҳбатимизга келиб қўшилган бош врачнинг даволаш ишлари бўйича ўринбосари, хирург Николай Павлович Халев шифохона ходимлари иш услубини шарҳлаб, шундай деди: «Касалхонамизда даволаш ишларининг яхши йўлга қўйилганлиги, беморларнинг тез ва мукаммал соғайиб кетаётганлигида, аввало бош врачимиз Тўхта Мағдиевнинг роли катта. Уни тонг отардан кун ботгунча шифохонадан топиш мумкин. Ҳордиқ чиқариш кунлари ҳам беморлар ҳолидан хабардор бўлиб, сўнг бориб дам оладилар. Ахир бошлиқ шунчалик фидокорлик намунасини кўрсатиб турган муассасада ишнинг бошқача бўлиши мумкин эмас...»

Суҳбатимиз бўлинди. Николай Павлович: «Ана, Тўхта Мағдиевнинг ўзлари ҳам келиб қолдилар», — деди.

Ўзи ҳақида мақтов сўзларни ёқтирмагани важиданми, у суҳбат мавзуини шифохона ишларидан, қурилиш режаларидан олиб боришни афзал кўрарди. Дарҳақиқат, шифохона бош врачи Тўхта Мағдиевнинг ҳаёт йўлига назар ташлар эканмиз, бу заҳматкаш инсоннинг эл бошига кулфат тушганида у ажойиб солдат, тинч меҳнат йилларида эса моҳир шифокор, ташаббускор ва ташкилотчи эканлигига ишонч ҳосил қиласан. Шундай яхши одамлар кўплигидан қувонасан киши.

Немис-фашистлари Ватанимизга хиёнаткорона уруш бошлаган қирқ биринчи йилда Тўхта Мағдиев Куйбишев шаҳридаги Ҳарбий медицина академиясини тамомлаб, фронтга йўлланма олди. Ленинград шаҳри мудофаасида қатнашди. Солдатларга шошилинч медицина ёрдами кўрсатишда жонбозлик кўрсатди.

...Тўхта Мағдиевич фронт хотираларини эслар экан, 1942 йил қаҳратон қиш кунлари у жанг қилган 77-кавалерия дивизиясига Совет Иттифоқи Маршали С. М. Будённийнинг келгани, солдат ва офицерлар билан қизғин суҳбати, дивизия медицина-санитария қисмлари иши билан қизиққани, ярадорлар аҳволи билан танишгани, жангчилар руҳини кўтаргани, маслаҳатлар берганини фахр билан эслайди.

Тўхта Мағдиев урушнинг машаққатли сўқмоқларини шараф билан босиб ўтди. Ўзи тўрт марта ярадор бўлиб, яна жанговар сафга қайтди.

Уруш тугаб, она юртига қайтган Тўхта Мағдиев қариийб йигирма йил мобайнида Тошкент Давлат медицина институтида катта ўқитувчи вазифасида ишлади. Бўлажак шифокорларга ўзи кўрган, ўзи шоҳид бўлган суронли кунлар лавҳаларидан ҳикоя қилди. Мана ўн икки йилдирки, у Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг республика Фанлар академияси қошидаги марказий касалхонасида бош врач вазифасида сидқидилдан хизмат қилиб келмоқда.

Ҳа, ўлимлар билан неча марта тўқнашган, ҳар гал ҳақлиги, одамийлиги, Ватанга фидойилиги, одамларга меҳр-шафқати кучлилиги важидан ғолиб чиққан бу эл ўғлони ҳамон сафда.

...Тонг отди. Кўчаларда одамлар ишга, ёшлар ўқишга шошилмоқдалар. Шулар орасида Тўхта Мағдиев ҳам илдам қадам ташлаб бормоқда.

А. ОҚИЛОВ,
профессор.

ЯКУНЛОВЧИ БАҲСЛАР

✦ **ГИМНАСТИКА.** «Ёшлик» спорт аренасида ниҳоясига етган баҳсларда республикамиз вакиллари умумкоманда ҳисобида 572,85 очко тўплаб, тўртинчи ўринни эгаллашди.

Белоруссия, РСФСР ва Украина командалари совриндор ўринларга кўтарилдилар.

✦ **ШАХМАТ.** Тошкентдаги 110-мактаб залида дона суриш баҳслари поёнига етказилди. Саралаш мусобақаларини муваффақиятли ўтказиб, 1—6 ўринлар учун финал баҳсларида иштирок этган шахматчиларимиз жами 18 очко билан тўртинчи ўринни банд этдилар. Белоруссия, Украина ва РСФСР спортчилари фахрли ўринларни эгаллашди.

✦ **ФУТБОЛ.** Республикамиз ёш чарм тўп усталари сўнгги ҳал қилувчи учрашувни грузин футболчилари билан ўтказиб. (2:1), ғалабага эришдилар. Шундай қилиб, Ўзбекистон ва Арманистон командалари ҳисобида олтитадан очко тўпланди. Тўплар нисбатига кўра республикамиз вакиллари иккинчи ўринга кўтарилдилар. Биринчи ўрин РСФСР футболчиларига насиб қилди.

✦ **МЕРГАНЛИК.** Нишонга олиш баҳсида республикамиз қизлар командаси тўққизинчи, ўсмирларимиз эса учинчи бўлдилар. Умумкоманда ҳисобида мерганларимиз бешинчи ўринни банд этдилар. Совринли ўринлар Украина, Молдавия ва Ленинград спортчиларига берилди.

✦ **КУРАШ.** Дзю-до беллашувлари бўйича республикамиз вакилларининг омадлари юришмади. Улар бор-йўғи олти очко билан 12 ўринда қолдилар.

✦ **БАСКЕТБОЛ.** Спортнинг мазкур тури бўйича ўзбекистонлик қизлар ўнинчи, ўсмирлар эса еттинчи ўринларни олдилар. Умумкоманда ҳисобида ҳам вакилларимиз еттинчи ўриндан кўтарила олмадилар. Фахрли ўринларни Украина, РСФСР ва Москва баскетболчилари олишди.

✦ **ВОЛЕЙБОЛ.** РСФСР командаси умумкоманда ҳисобида спартакиада чемпиони номига сазовор бўлди. Украина ҳамда Латвия командалари иккинчи ва учинчи ўринларни олишди. Ўзбекистон командаси еттинчи ўринни эгаллади.

Суратларда: (чапдан) ёш сув тўпи усталари баҳсида. Москвалик В. Черников лангар билан сакраш олдидан. Латвия ва Украина баскетболчилари учрашувида.

В. Таран фотолари.

Футбол

САФАРДАГИ ҒАЛАБА

Олий лига коллективларининг навбатдаги тур учрашувлари ҳужумкорлик руҳида ўтди. Саккиз учрашувнинг бирортасида ҳам дарвозалар даҳлсиз қолмади. Икки ўйинда меҳмонлар муваффақият қозонган бўлса, бир учрашувда ҳисоб дуранг бўлди. Қолган ўйинларда майдон эгалари ўз ҳисобларига қўш очколар ёзишди. Учрашувларда дарвозаларга жами 23 та тўп киритилгани футболчиларнинг ғалаба учун астойдил курашганидан далолат бериб турибди.

Умуман, футбол чемпионатининг «кузи» яқинлашгани сари ҳар бир команда қимматли очколар тўплаб, мавқеларини мустаҳкамлашга интилмоқда. Бу борада грузин футболчилари чемпионатнинг олтин медалига асосий даъвогар экани ойдинлашиб қолди. Фахрли иккинчи ва учинчи ўринларга интилаётган коллективлар хусусида аниқ гап айтиш қийин. Чунончи, «Шахтёр» футболчилари галдаги учрашувда имкониятни бой бериб қўйган бўлса, москвалик динамочилар яна бир ғалаба билан очколар ҳисобида бирмунча илгарилаб олишди.

«Пахтакор» футболчилари мухлисларни қувонтирдилар. Вакилларимиз ўз майдонларида кетма-кет уч марта ғалаба нашидасидан баҳраманд бўлгач, сафарда «Днепр» коллективи билан куч синашдилар. Бу ўйинда ҳам футболчиларимиз шаштлари баланд эканлигини намойиш этдилар. Учрашувнинг биринчи қисмида дарвозалар даҳлсиз қолди. Танаффусдан кейин эса ҳужумкорликка зўр берган пахтакорчилар «Днепр» дарвозасини ишғол этишга муваффақ бўлдилар. Командага ғалаба келтирган ана шу ягона тўпни «Зенит» футболчилари билан учрашувда томошабинларни мамнун этган моҳир ҳужумчи Тўлаган Исоқов дарвозага йўллади. Майдон эгаларининг ҳисобни тенглаштириш учун қилган ҳаракатлари зое кетди. Пахтакорчилар ўз ғалабаларини тўққизтага етказиб, ўйинлар жадвалида бир поғона илдамлаб олишди.

«Пахтакор» мавсум якунигача яна беш марта майдонга тушади. Бу учрашувлардан иккитаси Тошкентда ўтказилади. Бунда майдон эгалари москвалик ва киевлик динамочиларни қабул қиладилар. «Локомотив», «Заря», «Спартак» коллективлари билан сафар учрашувида куч синашишга тўғри келади. Пахтакорчилар ана шу сўнгги учрашувларни ҳам уюшқоқлик билан ўтказадилар деган умиддамиз. Ўйинлар жадвали қуйидагича манзара олди:

	Ю	Д	М	Т	О
«Динамо» Тб	15	6	4	37-19	36
«Шахтёр»	14	4	7	35-25	32
«Динамо» М	12	7	6	32-21	31
«Черноморец»	11	9	5	35-20	30
«Динамо» К	11	8	6	32-19	30
«Торпедо»	11	8	6	29-20	30
«Спартак»	11	5	9	24-28	27
ЦСКА	10	4	11	28-34	24
«Пахтакор»	9	6	10	37-35	24
«Зенит»	8	7	10	28-37	23
«Қайрат»	8	7	10	27-32	23
«Заря»	7	7	11	31-37	21
«Нефтчи»	7	6	12	22-30	20
«Арарат»	7	3	14	15-35	17
«Локомотив»	4	8	13	20-37	16
«Днепр»	6	3	16	19-32	15

Қолган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Динамо» (М) — «Зенит»—3:1, «Шахтёр» — «Қайрат» — 1:3, «Динамо» (К) — «Локомотив» — 3:1, «Нефтчи» — ЦСКА — 2:1, «Торпедо» — «Заря»—2:0, «Спартак» — «Черноморец» — 1:1, «Динамо» (Тб) — «Арарат» — 3:0.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/X да **Чио-Чио-сан**, 4/X да **Афсоналар водийсида**, 5/X да **Масхарабозлар**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/X да **Инқилоб тонги**, 4/X да **Ганг дарёсининг қизи**, 5/X да **Саҳро тор**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 4/X да **Нурхон**, 5/X да **Тошболта ошиқ**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА —3/X да **Ишқ қурбонлари**, 4/X да **Едигэ билан**, 5/X да **Ўқилмаган саҳифа**.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИНИНГ

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИ

1978—79 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар, Совет Армияси сафидан қайтган ёшлар, қурилишдан, алоқа ва транспорт ташкилотларидан, колхоз, совхоз, ҳарбий бўлим раҳбарларидан йўлланмаси бор бўлган шахслар қабул қилинадилар.

Кундузги умумтаълим ўрта мактабларини битирганлар мактабни тугатгандан сўнг камида бир йил узлуксиз иш стажига эга бўлсаларгина тайёрлов бўлимига қабул қилинадилар.

Медицина институтларининг тайёрлов бўлимига шунингдек, икки йил стажга эга бўлган кичик медицина ҳамширалари ва санитаркалар, даволаш ва санитария-профилактика, аптека, суд-медицина экспертизаси ташкилотларининг йўлланмалари билан қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига қуйидаги ҳужжатлар топширилади: институт ректори номига ариза, йўлланма, йўлланма берган ташкилотнинг йиғилиш қароридан кўчирма, ўрта маълумоти ҳақида гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), 6 та 3х4 см. катталикдаги фотосурат, меҳнат дафтарчаси, меҳнат дафтарчасининг нусхаси.

Ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатга ўтганлиги ҳақидаги гувоҳнома ва паспорт шахсан кўрсатилади.

АРИЗАЛАР 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА РЕКТОР БУЙРУҒИ БИЛАН 25-30 НОЯБРЬ КУНЛАРИ ЎТКАЗИЛГАН СУҲБАТ НАТИЖАЛАРИГА АСОСЛАНИБ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Талабалар ойига 40 сўм стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 декабрдан бошланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 8 ОЙ.

Мурожаат учун адрес: 700033, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 103-уй.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «КИБЕРНЕТИКА» ЎЗБЕКИСТОН ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

илмий тадқиқотларни ишлаб чиқишда автоматлаштирилган системалар лабораториясининг кичик илмий ходими

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — 24 ОКТЯБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 34-уй.

●

ЖУРИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎРТА ОСИЁ ИРРИГАЦИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: дренаж ва гидрогеологомелиоратив прогнозлар бўлими (2 ўрин), тармоқларда бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси бўлими, гидромелиорация системаларидан фойдаланиш иқтисоди бўлими;

кичик илмий ходим: инженерлик заминшунослиги лабораторияси (фан кандидати).

КОНКУРС МУДДАТИ — 21 ОКТЯБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Я. Колас кўчаси 24-уй.

34-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

(Тошкент шаҳар, Манжара кўчаси, 137-уй)

билим юртини 1968—1978 йилларда битириб кетганларни 6 ОКТЯБРЬ СОАТ 17.00 ДА БИЛИМ ЮРТИНИНГ 10 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН

УЧРАШУВ КЕЧАСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар мудирлиги аппарати коллективи Ишлар мудирининг ўринбосари А. М. Афанасьевга онаси **Анна Григорьевна АФАНАСЬЕВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правленияси ва СССР Адабиёт фондининг Ўзбекистон бўлими шоир Э. Воҳидовга онаси **Маҳбуба САҲИБОЕВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёш гвардия» нашриёти коллективи нашриёт бош редактори, шоир Э. Воҳидовга онаси **Маҳбуба САҲИБОЕВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

СССР Давлат банкининг Ўзбекистон республика конторасн коллективи Давлат банки Фарғона область конторасининг собиқ бошқарувчиси **Абдуҳаким ОХУНОВнинг** вафот этганлигини билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Орлёнок». 10.55 — «Тил остидаги таблетка». Фильм-спектакль. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 16.15 — «Сиз яратган боғ». 16.45 — «Бил ва удлала». 17.30 — Музика санъати соҳасида 1978 йилги Давлат мукофотига тавсия этилган асарлар. А. Холминов. «Ерда ҳаёт тантанаси учун». Контата. 17.45 — «Ёшлар адреслари». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Ҳамма нарсани билишни истайман». 18.50 — «Советлар ва ҳаёт». 19.20 — «Музикали ҳаёт». 20.10 — «1978 йил ҳосили учун». 20.25 — «Ишга тушириш». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Дўстларимиз чеҳраси». 22.45 — «Халқ ижоди». 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — «Митти Бурунбой». Телеспектакль. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — «Йўлбарс». Бадиий фильм. 18.00 — Мультфильмлар. 18.30 — «Камалак». 19.00 — СССР Конституциясининг йиллигига — меҳнат ғалаба рапортлари. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Шеърият билан учрашув». 20.10 — Самарқандда ўтказилаётган музикашуносларнинг халқаро симпозиуми кундалиги. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Сенинг замондошинг». Бадиий фильм, 1-серия. 23.10 — Фильм-концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Учрашувлар». Бадиий фильм, 1-серия. 19.45 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Эстетика.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 11.15 — «Шифокорлар пахтакорлар билан ёнма-ён». 11.25 — Музикашуносларнинг халқаро симпозиуми кундалиги. 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «Бугун — Наманган балиқчилик хўжалигида». 13.30 — Чет эл эстрадасининг артистлари ижро этади. 14.00 — Конституция кунига — меҳнат зафарларимиз. 16.10 — «Адабий радиопочта». 18.30 — Москва. «Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари». 18.50 — «Ёшлик». 19.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 19.40 — Ў. Саиджонов куйлайди. 20.25 — Қорақалпоқ куйлари. 21.00 — Пахта терими илғорлари учун концерт. 21.30 — «Жавоб» (радиоҳикоя). 22.28 — Ҳ. Яҳёев шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.20 — Лирик қўшиқлар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, ГСП. Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-07, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42, Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02751. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 226.